PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

- Cena 90 lir

Leto XXVII. Št. 246 (8034)

TRST, četrtek, 21. oktobra 1971

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 pa v tiskarni «Slovenija» v gozdu pod Vojskem pri Idriji. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

SVETOVALEC ŠEFA BELE HIŠE DOSPEL VČERAJ ZJUTRAJ V KITAJSKO GLAVNO MESTO

KISSINGER ZAČEL POGOVORE S KITAJSKIMI VODITELJI ZA PRIPRAVO OBISKA PREDSEDNIKA NIXONA V PEKINGU

O poteku srečanj ni vesti - Časnikarjem prepovedali vstop na letališče, kamor je prispelo posebno letalo - Nadaljevanje razprave o vstopu Pekinga v OZN

PEKING, 20. — Nixonov svetovalec Henry Kissinger je dospel danes zjutraj ob 4.15 (po našem času) v Peking na pogovore s kitajskimi voditelji za pripravo obiska ameriškega predsednika na Kitajskem. Na letališču, kamor je pristalo predsedniško letalo vrste «boeing 707», so Kissingerja in njegove spremljevalce sprejeli visoki kitajski funkcionarji, medtem ko tujim dopisnikom, ki so akreditirani v Pekingu, niso dovolili vstopa na letališče. Časnikarji so se morali ustaviti en kilometer pred letališčem ter slediti Kissingerjevemu prihodu z daljnogledi.

Uradni sprevod je nato z veliko brzino krenil proti središču Pekinga po zastraženih ulicah, na katerih je bilo le malo ljudi, saj ni kitajski tisk napovedal točnega datuma prihoda ameriškega gosta. Kissingerja so nastanili v uradni rezidenci, ki je namenjena najbolj uglednim gostom in v kateri je med svojim nedavnim obiskom v Pekingu stanoval tudi etiopski cesar Hajle Selasje. Kot zanimivost naj omenimo, da je uradni sprevod ob vhodu v mesto vozil mimo velikih Maocetungovih slik, pod katerimi je bil napis «Ustvarimo združeno fronto proti ameriškemu imperializmu in njegovim služabnikom».

Ameriško - kitajski pogovori so se začeli v popoldanskih urah v palači ljudske skupščine. Kot poroča agencija «Nova Kitajska», sta se pogovorov poleg Čuenlaja udeležila tudi namestnik zunanjega ministra Či Peng-fej in podpredsednik vojaškega odbora Jeh Čen-jing. Kissingerja so spremljali najožji sodelavci, po prvih pogovorih pa sta bili obe delegaciji skupaj na kosilu. O poteku tega prvega pogovora ni niti najmanjše vesti in pričakujejo, da bodo tudi ostala srečanja potekala za zaprtimi vrsti in brez vsakršnih tiskovnih sporočil. Prve vesti bodo verjetno znane šele po Kissingerjevi vrnitvi v Washington, ko bi morali tudi sporočiti dokončen datum Nixonovega obiska v Pekingu.

Samo nekaj ur pred prihodom Nixonovega svetovalca je uradna agencija «Nova Kitajska» objavila hud napad na ZDA in na Japonsko, ki jih obtožuje, da skušajo ustvariti neki neodvisni Taipeh. «Zaman skušajo — trdi agencija — da bi dokončno ločile Taipeh od Kitajske z namenom, da bi uresničile staro željo, da bi za vselej zasedle otok.» Agencija ponavlja, da je Formoza neločljiv del kitajskega ozemlja, kar so mnogi opazovalci ocenili kot potrditev, da Peking ne bo stopil v OZN, če ne bodo izključili Čankajškovega režima iz svetovne organizacije.

O tem vprašanju se v stekleni palači nadaljuje živahna razprava. Med drugimi je danes govoril francoski delegat, ki je zavrnil ameriško teorijo «dveh Kitajsk» in poudaril, kako je prisotnost Kitajske potrebna mednarodni skupnosti. Predstavnik pariške vlade je izključil možnost, da bi Peking privolil v dvojno kitajsko zastopstvo, ker bi to zanj pomenilo odreči se enotnosti države ter sprejeti nesprejemljive pogoje, ki so poleg vsega v nasprotju z listino OZN. Danes je govoril tudi sovjetski delegat Malik, ki je prav tako podprl albansko resolucijo. Od 32 držav, ki so doslej posegle v razpravo, se je 22 izreklo za albansko tezo, devet za ameriško, Ekvador pa se ni jasno izrazil. Danes pa so celo v krogih sovjetske delegacije izrazili mišljenje, da bo Američanom uspel manever, da bi obdržali Formozo v svetovni organizaciji in torej posredno še za eno leto preprečili vstop Pekinga.

Opazovalci, ki spremljajo razpravo v OZN, so opazili, da je SZ ponovno sprožila časnikarsko kampanjo proti Kitajski. «Literaturnaja Gazeta» je namreč v zadnji številki obtožila kitajske voditelje, da «skušajo zabiti klin v odnose med SZ in drugimi socialističnimi državami ter bojkotirati politiko komunističnih in delavskih partij za ohranitev miru in varnosti na našem kontinentu.» Peking naj bi po pisanju sovjetske revije nadaljeval boj proti komunističnim in delavskim partijam, ki niso na oblasti, s tem, da ustanavlja razne skupinice, ki jih sestavljajo «odpadniki, anarhisti in trockisti.

Še vedno napet položaj na meji med Indijo in Pakistanom

NOVI DELHI, 20. — Glasnik indijskega obrambnega ministrstva je danes zanikal trditve pakistanskih oblasti, da so indijska letala kršila zračni prostor Pakistana. Izjava indijskega predstavnika se nanaša na brzojavko, ki jo je poslal poveljnik pakistanskega vojnega letalstva poveljniku indijskega vojnega letalstva, v kateri grozi, da bodo pakistanska letala «ustrezno odgovorila», če Indijci ne bodo prenehali z letanjem nad Pakistanom.

V Ravalpindiju so danes potrdili vest, da so ZDA, Sovjetska zveza, Vel. Britanija in Francija posredovale pri pakistanski in indijski vladi, naj ohranita mir. Kljub temu pa se položaj na indijsko-pakistanski meji, kamor prihaja vedno več vojakov, zaostruje. Zelo vroče je na meji med Indijo in Vzhodnim Pakistanom. Tu so na pakistanski strani zelo aktivne osvobodilne sile «Bangla deša».

Srečanje sindikatov in Confindustrie na sedežu ENEL v Rimu. Na sliki: na levi predstavniki Confindustrie, katere je vodil predsednik Lombardi, na desni pa sindikalna delegacija, ki so jo vodili generalni tajniki Lama, Storti in Vanni. *(Telefoto ANSA)*

VISOKO PRIZNANJE ZAHODNONEMŠKEMU KANCLERJU

Brandtu Nobelova nagrada za mir

Dodelili so mu jo zaradi njegovega prispevka k utrjevanju miru v Evropi in na svetu

OSLO, 20. — Letošnjo Nobelovo nagrado za mir so podelili zahodnonemškemu zveznemu kanclerju Willyju Brandtu. Nagrado, in sicer zlato medaljo, diplomo in 450 tisoč švedskih kron (približno 54 milijonov lir), bodo kanclerju izročili 10. decembra v Oslu na tradicionalni svečanosti ob obletnici smrti švedskega znanstvenika Alfreda Nobela.

Predsednik posebne komisije švedskega parlamenta, ki dodeljuje Nobelove nagrade, je izjavil, da je izbira padla na Brandta «glede na njegov temeljni prispevek k utrjevanju perspektiv mirnega razvoja ne samo v Evropi, ampak na svetu. Kot šef zvezne vlade — je dodal — in v imenu nemškega ljudstva, je Brandt ponudil roko za pomiritev med deželami, ki so bile dolgo časa sovražne. V duhu dobre volje je dosegel važne rezultate pri ustvarjanju ustreznih pogojev za mir v Evropi. Kot zunanji minister zvezne Nemčije in nato, po letu 1969, kot zvezni kancler, je sprožil konkretne pobude za zmanjšanje napetosti.»

Utemeljitev dodelitve Nobelove nagrade omenja tudi podpis pogodbe proti širjenju jedrskega orožja ter sklenitev nenapadalnih pogodb z Moskvo in Varšavo. Omenjajo se končno Brandtova prizadevanja za prebivalstvo zahodnega Berlina ter važne pobude za utrditev gospodarske in politične enotnosti zahodne Evrope.

Kot se je zvedelo, so člani komisije švedskega parlamenta soglasno dodelili Brandta za Nobelovega nagrajenca za mir. Njegovo kandidaturo so predlagali danski ministrski predsednik Jens Otto Krag, prof. Giorgio La Pira in francoski poslanec Charles de Chambrun.

Zahodnonemški Bundestag je ob sporočilu o dodelitvi priznanja kanclerju Brandtu prekinil redno sejo, na kateri so razpravljali o proračunu za leto 1972. Skoraj vsi poslanci so vest sprejeli s ploskanjem, z izjemo nekaterih sektorjev demokrščanske opozicije. Predsednik parlamenta Von Hassel je v kratkem nagovoru čestital kanclerju in dejal, da pomeni nagrada priznanje za njegova prizadevanja v korist miru in razumevanja med narodi. V kratkem odgovoru je Brandt izrazil svojo hvaležnost in ugotovil, da gre za «zelo obvezujoče priznanje».

V Bonnu poudarjajo, da si je Brandt zaslužil Nobelovo nagrado za mir predvsem s svojo politiko pomiritve z Vzhodom. Sedanji kancler je začel politično dejavnost v protinacističnem boju, ko je ob Hitlerjevem prihodu na oblast zapustil domovino ter v tujini organiziral odpor, nato pa se boril v vrstah norveškega odporniškega gibanja. Svojo politično akcijo — poudarjajo v Bonnu — je Brandt osredotočil v boju proti slepemu nacionalizmu in revanšističnim težnjam, zaradi katerih je njegova država sprožila dve svetovni vojni. «Ostpolitik» je izraz tega političnega koncepta: njen namen je priznati «status quo», opustiti nemogoče in nevarne teritorialne pretenzije ter na ta način napraviti konec splošnemu nezaupanju, ki je vladal do Nemčije.

Ob dodelitvi Nobelove nagrade so Brandtu čestitali številni državniki in politične osebnosti, med njimi italijanski predsednik Saragat, Nixon, britanski premier Heath in generalni tajnik OZN U Tant.

RIM, 20. — Predsednik republike Saragat je danes sprejel senatorja Pello, ki je poročal o svečanostih katerim je prisostvoval v Iranu ob 2.500-obletnici ustanovitve perzijskega imperija.

PO URADNEM OBISKU V INDIJI

Predsednik Tito v Kairu

Pogovor z El Sadatom o krizi na Bližnjem vzhodu
Objavljeno skupno poročilo o pogovorih v Novem Delhiju

KAIRO, 20. — Predsednik jugoslovanske republike maršal Tito je danes popoldne, po štiridnevnem uradnem obisku v Indiji, prispel na kratek obisk v Kairo, kjer so ga na letališču pozdravili predsednik El Sadat in druge visoke osebnosti. Dvanajsti obisk Tita v Kairu in njegovo drugo srečanje z El Sadatom bo predvsem posvečene krizi na Bližnjem vzhodu in možnosti za njeno rešitev. Kot je znano je El Sadat večkrat izjavil, da je treba do konca leta pričeti z reševanjem krize. Razgovori med Titom in El Sadatom so pričeli neposredno po prihodu jugoslovanskega predsednika v Kairo.

Skupno sporočilo o obisku predsednika Tita v Indiji in o njegovih razgovorih s predsednico indijske vlade Indiro Gandi poudarja, da je bila v razgovorih o mednarodnih vprašanjih ugotovljena enakost pogledov, da se je zadnje čase okrepilo sodelovanje med obema državama in da so velike možnosti za nadaljnjo razširitev in okrepitev medsebojnega sodelovanja.

V razgovorih o mednarodnem položaju je bila posebna pozornost posvečena resnemu položaju v Vzhodnem Pakistanu in problemu beguncev. Zavlačevanje rešitve tega vprašanja, je rečeno v poročilu lahko pripelje do resnega poslabšanja stanja.

Predsednik Tito je izrazil prepričanje, da bi bilo človeško ravnanje s šeikom Rahmanom v interesu mirne politične rešitve ter v interesu miru in trdnosti na tem področju, kar je jugoslovanski predsednik izrazil tudi v svojem pozivu predsedniku Pakistana 14. avgusta letos. Predsednica indijske vlade je izjavila, da je šeik Rahman, izvoljeni voditelj ljudstva Vzhodnega Pakistana in da je njegova osvoboditev pogoj za mirno rešitev vprašanja. V razgovorih je bilo obojestransko izraženo mišljenje, da bi morala biti skrb o problemu beguncev stvar mednarodne skupnosti. V proučevanju položaja v Evropi je bilo ugotovljeno, da se je ozračje izboljšalo in da so ustvarjeni pogoji za krepitev miru in konstruktivnega sodelovanja med evropskimi državami na osnovi enakopravnosti.

Ugotovljeno je bilo tudi, da je, kljub določenim pozitivnim znakom in naporom, da se rešijo glavna mednarodna vprašanja s pogajanji, še vedno navzoča politika sile, ki ogroža neodvisnost in varnost držav in ovira njihov neodvisen razvoj. Zastopniki Indije in Jugoslavije so izrazili svojo privrženost načelom politike neuvrščenosti in poudarili potrebo povečanja skupnih naporov neuvrščenih držav. O proučevanju stanja, ki je nastalo z monetarno svetovno krizo, sta obe strani ugotovili, da je kriza najbolj prizadela države v razvoju, in da je potrebno sprejeti skupne ukrepe in pripraviti program gospodarskega sodelovanja držav v razvoju. Skupno poročilo nadalje poudarja vlogo svetovne organizacije in potrebo njene univerzalnosti ter izraža podporo nacionalnim osvobodilnim gibanjem v borbi proti kolonializmu. Tito in Indira Gandi sta nadalje izrazila zaskrbljenost zaradi nadaljevanja vojne v Indokini in nevarnega položaja na Bližnjem vzhodu. Zavzela sta se za odpravo teh nevarnih žarišč v skladu s svobodno voljo prebivalstva teh področij. Predsednik Jugoslavije je povabil predsednika Indije Ingirija in predsednico vlade Indiro Gandi na obisk v Jugoslavijo. Vabili sta bili z zadovoljstvom sprejeti.

Kanadsko-sovjetska pogodba o kulturni izmenjavi

OTTAWA, 20. — Predsednik sovjetske vlade Kosigin je s predsednikom kanadske vlade Trudeaujem podpisal pogodbo o kulturni in tehnični izmenjavi med Kanado in Sovjetsko zvezo. Program obiska ni predvideval podpisa pogodbe in bi se moral končati včeraj; vendar pa pravijo uradni komentatorji, da je bil obisk zelo ploden, da so ga zaradi tega podaljšali za en dan in da je prišlo do podpisa pogodbe o kulturni in tehnični izmenjavi.

MILAN, 20. — Izvršni odbor sindikalne organizacije tekstilnih delavcev je danes na skupnem sestanku sklenili proglasiti splošno stavko kategorije, da brani raven zaposlitve. Sindikati zahtevajo energične ukrepe, da se reši kriza tekstilne industrije in v tej zvezi pravijo, da lahko trajno rešitev predstavlja samo povečanje potrošnje.

VČERAJ NA SEDEŽU CNEL V RIMU

Razgovor med sindikati in Confindustrio o italijanskih gospodarskih težavah

V poročilih poudarjena resna zaskrbljenost zaradi naraščanja brezposelnosti - Premajhno notranje povpraševanje in nezadostne investicije

RIM, 20. — Ob 10. uri dopoldne se je pričel na sedežu ENEL sestanek predstavnikov vseh treh sindikalnih organizacij z združenjem industrijcev.

Delegacijo Confindustrie je vodil predsednik inž. Lombardi, sestavljali pa so jo: podpredsednika Bracco, Dubini in Resta, generalni ravnatelj Mattei, generalni ravnatelj za odnose s sindikati Toscani in član upravnega sveta Bordogna. V delegaciji CGIL so bili: Lama, Scheda, Boni, Bonaccini in Giovannini, v delegaciji CISL: Storti, Scaglia, Macario in Reggio; v delegaciji UIL pa: Vanni, Ravenna, Ravecca, Berteletti in Simoncini.

Zasedanje je odprl predsednik Lombardi, ki se je skliceval na razgovor 29. julija. Takoj za njim je spregovoril generalni tajnik CGIL Lama, nato pa generalna tajnika CISL Storti in UIL Vanni.

Sestanek so opoldne prekinili za kratko skupno delovno kosilo, nato se je nadaljeval od 14.30 do 17.45.

Sindikalne organizacije so izdale o sestanku skupno — zelo poročilo, v katerem pravijo, da so obravnavali vprašanja, ki so jih zastavili sindikati s svojo skupno resolucijo o gospodarskih in socialnih vprašanjih, ki so jo odobrili 6. oktobra. Sedanji položaj je še zlasti neugoden za delavce, zlasti glede zaposlitve, gibanja cen in socialnih storitev. Sindikati upoštevajo obstoječe težave gospodarske konjunkture in menijo, da se lahko te težave rešijo samo s spremembo gospodarskih struktur, ki so resnični razlog za obstoječo slabo konjunkturo.

V poročilu je nadalje rečeno, da so obsežno razpravljali o zaposlitvi in o razvoju Juga ter da so tako ugotovili razloge in obseg brezposelnosti. V bistvu gre za pomanjkanje notranje potrošnje in še zlasti za nizek obseg investicij. Obravnavali so razne predloge, kako bi zaposlili brezposelne in med njimi še zlasti mlade delavce, kako bi odpravili nepopolno zaposlitev v industriji in v drugih sektorjih.

Predsednik Confindustrie Lombardi je po sestanku izjavil, da so večino časa uporabili za proučitev položaja ter da so pri tem upoštevali resolucijo sindikatov in študije, ki jih je pripravila Confindustria. Še posebej so se zadržali pri zaposlitvi, razvoju proizvodnje, investicijah in ustvarjanju rezerv. Ugotovili so obstoj skrbečih tendenc glede zaposlitve, do katerih prihaja zaradi zapletenega razvoja italijanskega gospodarstva. Zaradi tega so bili soglasni, da predstavlja polna zaposlitev prvi cilj in da je treba bolje izkoriščati vse proizvodne faktorje in vse rezerve, ki še niso izkoriščene.

Tako sindikalisti kot predstavnik Confindustrie niso bili preveč zgovorni, saj so se razgovori šele pričeli in so se danes tudi že dogovorili za nov sestanek, ki bo 3. novembra, ko bodo ponovno obravnavali posamezna vprašanja gospodarskega razvoja.

Sindikalna organizacija CGIL je danes sporočila, da se je lani zvišalo število vpisanih članov za 200 tisoč, tako da je sedaj vpisanih v CGIL okrog 700.000 delavcev.

Ob koncu meseca bodo 24 ur stavkali mornarji, tako da bodo zadržali vse ladje, ko bi morale odpluti iz italijanskih pristanišč. Stavko so enotno proglasile vse tri sindikalne organizacije, ker protestirajo zaradi zavlačevanja reforme pokojninskega sistema za pomorščake.

Predsednik Fiata Agnelli trdi v intervjuju tednika «Espresso», da v Fiatu ne proizvajajo dovolj, da bi zadostili popraševanju potrošnikov in da je treba čakati modela 126 in 127 dva do tri mesece. Potrošnja pa ne narašča, kot so predvidevali, saj so pred dvema letoma mislili, da bo letno naraščala za 4 odstotke, dejansko pa za 2 - 2,5 odst. Ameriški ukrepi niso škodovali izvozu Fiata. Resnejše so bile posledice razdobja 1969-70, ko je popraševanje naraščalo, proizvodnja pa se je zniževala in se je zaradi tega delež tuje avtomobilske industrije na italijanskem tržišču povečal od 19,4 odst. v letu 1969 na 26,6 odst. v letu 1970.

MADRID, 20. — Španska politična policija je aretirala nekaj članov pokrajinskega odbora delavskih komisij, ki so se udeležili sestanka v nekem župnišču.

KONGRES O DVEH JADRANSKIH OBALAH

Poglobiti kulturne odnose med Italijo in Jugoslavijo

BRINDISI, 20. — Tukaj se je pred dnevi zaključil mednarodni kongres posvečen odnosom med obema jadranskima obalama. Na kongresu so univerzitetni profesorji in drugi učenjaki proučili zlasti vprašanja kulturnih in zgodovinskih odnosov med Jugoslavijo in Italijo. Dogovorili so se, da bodo predlagali obema vladama in izvedencem obeh držav, naj podprejo pobudo profesorja rimske univerze Pier Fausta Palumba o ustanovitvi «diplomatskega kodeksa obeh obal». Poleg tega je bil dan predlog za ustanovitev v najkrajšem času pri Vsedržavnem svetu za raziskovanja v Italiji študijskega centra o jadranskih civilizacijah. Ta ustanova naj bi zbirala in proučevala dokumente, ki se nanašajo na civilizacije, ki so se skozi stoletja razvijale na obeh jadranskih obalah.

Italijanski in jugoslovanski učenjaki so se na kongresu tudi dogovorili, da bodo poglobili in utrdili kulturne izmenjave med obema državama. V tej zvezi predlagajo vladama v Rimu in Beogradu, naj ustanovita v obeh prestolnicah italijansko - jugoslovanski, oziroma jugoslovansko - italijanski institut.

Našim bralcem

Od vseh strani nas bralci sprašujejo, kako naj se ravnajo glede ljudskega štetja. Skušali smo strniti nekaj nasvetov v naslednje točke:

1. **Zahtevajmo od popisovalca, naj nam izroči slovensko popisnico skupaj z italijansko.**
2. **Če je nima, mu italijansko polo vrnemo in ga prosimo, naj prinese obe skupaj.**
3. **Če popisovalec trdi, da moramo sami po slovensko popisnico v pristojni urad, vrnimo italijansko polo in zahtevajmo obe. Vsekakor telefonirajmo odborniku Mocchiju (županstvo — tel. 35053) z zahtevo, naj nam popisnici v obeh jezikih prinesejo na dom.**

Vprašujejo nas tudi, katera popisnica je «uradna». Vemo, da nam 5. člen posebnega statuta londonskega sporazuma jamči pravico, da občujemo z oblastmi v svojem jeziku. Zato imamo pravico oddati slovensko popisnico. Če nam na njej zmanjka prostora, zahtevajmo še eno popisnico.

V nasprotnem primeru pa izpolnimo v SLOVENSKEM JEZIKU italijansko popisnico.

Enako velja tudi za popis trgovskih, industrijskih in obrtniških podjetij ter stanovanjskih skupnosti.

IVA odložena na junij

Zbornica je odobrila zakonski predlog o reformi zakonika o kazenskem postopku

RIM, 20. — Predsednik vlade Colombo se je sestal s finančnimi ministri in guvernerjem Banca d'Italia. Dogovorili so se, da bodo predložili kratek vladni zakonski predlog, s katerim bodo podaljšali uveljavitev IVA na junij. Novi davek na dodatno vrednost IVA bi moral stopiti v veljavo že 1. januarja in nadomestiti IGE. Sedaj pa so uveljavitev tega davka odložili, ker menijo, da obstaja nevarnost za močan skok cen.

Poslanska zbornica je danes odobrila novo besedilo pooblastilnega zakonske predloga o reformi zakonika o kazenskem postopku. Jutri bo zbornica začela razpravljati o reformi univerz.

De Martino in cona «B»

RIM, 20. — V zvezi z nekaterimi vestmi objavljenimi v tisku o «coni B» tržaškega ozemlja, je podpredsednik vlade De Martino demantiral, da bi nanj pritiskal, ali sploh govoril o tem vprašanju, nemški kancler Brandt, ko ga je De Martino obiskal v Bonnu. Gre za poročili objavljeni v dnevniku «Il Giornale d'Italia».

Podpredsednik De Martino bo 24. oktobra odpotoval v Romunijo, kjer bo do 27. oktobra na uradnem obisku.

Po nekajmesečnem presledku je izšla nova številka «Emigranta», glasila Društva slovenskih izseljencev iz Beneške Slovenije in njihovih družin. Bilten se nam predstavlja v popolnoma novi obliki: predstavniki društva so se namreč odločili — kot sami razlagajo na prvi strani nove številke — da zaradi naraščajočega števila članov in zaradi vedno večjega povpraševanja po biltenu opustijo «obrtniški» način tiskanja s ciklostilom in da dajo biltenu novo, modernejšo in prikupnejšo obliko. Tiskanje «Emigranta» so zaupali tiskarni ZTT v Trstu, uredniški skupini v švicarskem mestu Orbe pa se je pridružil še krog tržaških sodelavcev.

Nova številka prinaša vrsto člankov o delovanju društva tako v Švici kot v Beneški Sloveniji, nekaj kritičnih pripomb o delovanju konzulte o izseljenstvu ter pregled nekaterih važnejših dogodkov v domačih krajih. List obsoja tudi šovinistične izgrede v Hlodiču ter nezaslišan odgovor, ki ga je dal minister Restivo, v tej zvezi v parlamentu. Več strani posveča bilten deželnim ukrepom v korist izseljencev, na koncu pa je še okusno pripravljen in bogato ilustriran «otroški kotiček». Nova številka «Emigranta» šteje 24 strani, predvidoma pa bo bilten izhajal enkrat mesečno. O prenovljenem biltenu, ki je zgovoren dokaz organizacijske in politične krepitve slovenskih izseljencev, bomo še poročali.

OBČANE SKUŠAJO PREPRIČATI, NAJ SE ODREČEJO SVOJI PRAVICI

Rajonski uradi le poredkoma oddajajo slovenske popisnice

Vsem, ki so prejeli samo italijansko polo, priporočamo, naj jo vrnejo po pošti z zahtevo po obeh - Lahko tudi telefonirajo na rajonski popisovalni urad

Zadnja potegavščina odgovornih oblasti za popis prebivalstva je postala včeraj nekakšno nenapisano pravilo. Rajonski uradi za popis svojim fantom sploh ne dajejo več slovenskih obrazcev, ki so jih dolžni imeti s seboj, temveč jim naročajo, naj si jih občani, ki zavračajo italijanske pole, gredo sami iskat. Tako skušajo prisiliti občane, da se odrečejo svoji pravici in sprejmejo samo italijanski popisni obrazec kot nujno zlo.

Le v redkih primerih namreč prinašajo popisovalci slovenske obrazce na samo zahtevo. Tak je primer našega glavnega urednika tov. Renka, ki mu je popisovalec prinesel zahtevano polo še istega popoldneva.

Prav tako je slovensko popisnico kmalu dobil slovenski trgovec, ki jo je zahteval. Pač pa še vedno čakajo nanje Slovenci pri Magdaleni. Najbolj kričeč primer pa je prizadel nekega slovenskega prosvetarja, predsednika prosvetnega društva od Domja, ki pa stanuje pri Logu. Log je sicer v dolinski občini, toda njegova hiša spada že v tržaško. Tako se je pripetilo, da je moral okusiti razliko v ravnanju med Slovenci in Slovenci. Medtem ko so njegovi sovaščani takoj prejeli slovensko popisnico, njemu je tržaški popisovalec ni dal...

Pri Kjadinu je popisovalec prinesel na dom zavednega Slovenca italijansko popisnico. Pustil jo je in odšel. Družinski poglavar se je vrnil kmalu zatem domov in opazil, da popisovalec ni pustil tudi slovenskega obrazca. Stekel je za njim in ga zahteval. «Kaj me motite, če hočete, pojdite v statistični urad v Ul. Malcanton!» je bil ne preveč prijazen odgovor.

Drugje v mestu je popisovalec prepričeval neko gospo naj sprejme za sedaj samo italijansko polo in da ji bo slovenski obrazec vrgel v poštni nabiralnik. Odgovorila mu je, naj se kar vrne z obema.

Z Reške ceste so nam telefonirali, da tudi tam popisovalec nima slovenskih popisnic. Vprašali so ga zakaj. Odgovor: nima nobenih navodil.

Najbolj zanimiv pa je tretji primer, ki smo ga včeraj zabeležili. Slovenski občan je dekle, ki ga je obiskala, prosil naj mu da tudi slovensko popisnico. Res je dekle obljubila, da mu ga bo prinesla, obenem pa ga prepričevala, da je le «fac simile», ki sploh nikomur ne služi. Občan je zato sklenil telefonirati pristojnemu odborniku Attiliu Mocchiju. Telefoniral je na županstvo, kjer pa so mu rekli, da je odbornik Mocchi «menjal telefon». Vsekakor pa so mu dali novo številko. Ko je na drugi strani nekdo dvignil slušalko se je oglasila gospodična, ki je odgovorila, da je «Mocchi odsoten».

Od vseh strani nas opozarjajo na neroden položaj tistih Slovencev, ki so jim popisovalci pustili doma italijansko popisnico, ko ni bilo nikogar, ki bi zahteval tudi slovenski obrazec. Kaj naj storijo?

Mnenja smo, naj ti Slovenci italijanski formular «priporočeno» odpošljejo na županstvo (statističnemu uradu ali osebno odborniku Mocchiju) z zahtevo, naj jim ga prinesejo skupaj s slovenskim obrazcem.

Lahko pa tudi telefonirajo na svoj rajonski popisovalni urad (številko lahko izvedejo na županstvu, tel. 35053) in zahtevajo, naj jim popisovalec prinese slovenski obrazec.

Popisovalci raznašajo te dni po uradih tudi popisnice za industrijske, trgovske in obrtniške obrate. Slovenske gospodarstvenike opozarjamo, da imajo pravico do slovenske popisnice, ki jo morajo popisovalci imeti s seboj.

Pogovori o preosnovi psihiatrične oskrbe

Včeraj so se v umobolnici pri Sv. Ivanu sestali člani pokrajinskih svetovalskih komisij iz Parme in Trsta za psihiatrično oskrbo. Navzoči so bili tudi predsednik parmske pokrajinske uprave Sensini, predsednik tržaške pokrajinske uprave Zanetti ter prof. Franco Basaglia, ki vodi psihiatrično bolnišnico v Colornu, že nekaj mesecev pa tudi tržaško psihiatrično bolnišnico.

Na sestanku so preučili odnose med dvema omenjenima deželnima upravama in perspektive za nadaljnjo izmenjavo izkušenj na tem sektorju. O sedanji psihiatrični oskrbi in razmerah v obeh pokrajinah je poročal prof. Basaglia, predsednika pokrajinskih uprav pa sta poudarila voljo, da se nadaljuje izvajanje ukrepov za preosnovo na podlagi metod prof. Basaglie, ki na tem področju uživa mednarodni ugled. Vsi udeleženci sestanka so se strinjali s temi ocenami, predsednik Zanetti pa je še povedal, da združenje italijanskih pokrajin namerava dodeliti Trstu eksperimentalno vlogo na področju psihiatrične oskrbe.

Predsednik SZDL Slovenije Janez Vipotnik je obiskal Tiepolovo razstavo v vili «Manin» v Passarianu pri Vidmu. Vipotnik, ki sta ga spremljala Bogo Gorjan in jugoslovanski generalni konzul v Trstu Trampuž, je gost deželnega tajnika KD Tonuttija. — Po obisku so se v Vidmu srečali še s pokrajinskima tajnikoma KD za Videm in Trst, Santuzzom in Colonijem, ki ju je spremljal Mayer - Grego

Člani jugoslovanske in italijanske komisije, ki sta včeraj v prisotnosti župana inž. Spaccinija razpravljali o onesnaženju voda

VČERAJ V TRŽAŠKI OBČINSKI PALAČI POD PREDSEDSTVOM ING. SPACCINIJA

Komisiji z obeh strani meje o vprašanju onesnaženja vode

Poudarjena potreba po skupnem nastopu - Ogled škedenjskih očiščevalnih naprav - Danes nadaljevanje pogovorov pri morski biološki postaji v Portorožu

Včeraj je bila na obisku v Trstu skupina slovenskih strokovnjakov, ki se zanimajo za probleme onesnaženje vode. Nadaljevali so v glavnem pogovore, ki so jih imeli s tržaškimi strokovnjaki že julija. Govor je bil o stanju morske vode ob obalah Tržaškega zaliva, kar neposredno zanima vse občine, ki se nahajajo ob njem. Orisali so tudi ukrepe, ki so bili do sedaj sprejeti, da bi preprečili, ali vsaj omilili, sedanji položaj, ki postaja iz leta v leto bolj zaskrbljujoč.

Slovensko delegacijo je vodil tov. Kokol s sekretariata za urbanistiko v Ljubljani, sestavljali pa so jo tov. Dular z inštituta Boris Kidrič iz Ljubljane, ter ing. Šamar in Hladnik iz Kopra. Delegacija je bila zjutraj na pokrajini, kjer jo je sprejel predsednik pokrajinskega sveta dr. Michele Zanetti, nakar so se razgovori nadaljevali v občinski palači pod predsedstvom tržaškega župana ing. Marcella Spaccinija. Razgovorov so se z italijanske strani udeležili pokrajinski odbornik za higieno in zdravstvo Lovero, občinski odbornik za higieno in zdravstvo Blasina, pokrajinski zdravnik Rocchetto, ravnatelj urada za higieno pri tržaški občini dr. Fabiani, ing. Umari, ki odgovarja za dobavo vode pri občinski ustanovi Acegat in ravnatelj pokrajinskega laboratorija za profilakso Toro.

O svoji študiji o mestni kanalizaciji ter o mestnih odplakah so poročali člani univerzitetne komisije, ki jo je imenovala občina in sicer profesorji Fraia-Frangipani, Ramponi in Mosetti. Bila sta tudi prisotna kot predstavnika goriške uprave pokrajinski zdravnik dr. Luciani ter dr. Luciani, ki sta podala podrobno sliko o tem, kar je bilo narejeno v Gorici, Tržiču in Gradežu ter kakšen je položaj ob izlivu Soče, v katero se na italijanski strani izliva mnogo industrijskih odplak, ki ji brez dvoma škodijo.

Člani slovenske delegacije so izrazili svoje zanimanje za vse, kar je bilo storjenega na tem področju in so poudarili potrebo po skupnem nastopu in po izmenjavi izkušenj za uspešno ureditev tega problema, ki tare severni Jadran. Ob koncu svojega obiska si je slovenska delegacija ogledala očiščevalne naprave pod Škednjem.

Danes bo odpotovala v Portorož italijanska delegacija, s katero bodo slovenski strokovnjaki razpravljali o položaju ob obalah Istre. Razgovori se bodo nadaljevali pri Morski biološki postaji ob prisotnosti prof. Štirna, enega največjih izvedencev o vprašanjih onesnaženja okolja, posebno kar zadeva naše obale. Govor bo tudi o onesnaženju reke Reke ter o ukrepih, ki so jih sprejeli od zadnjega julijskega sestanka obeh delegacij.

Sestanek sekcije PSI pri Sv. Jakobu

Drevi ob 18. uri bo na sedežu šentjakobske sekcije PSI podpredsednik deželnega sveta Arnaldo Pittoni poročal o zadnjem zasedanju centralnega odbora PSI, ki je bil v Rimu od 8. do 10. t.m., tajnik sekcije pa bo poročal o dosedanjem delovanju sekcije.

Člani šentjakobske sekcije PSI so vabljeni, da se udeležijo seje, na kateri bodo lahko poslušali zanimivi poročili in o njih razpravljali.

Šolske štipendije Tržaške hranilnice

Tržaška hranilnica (Cassa di Risparmio) je tudi letos dodelila osebne šolske štipendije po 400 tisoč lir, in sicer dijakom, ki so v šolskem letu 1970-71 obiskovali tretji razred srednje šole, dosegli lepo oceno in se vpisali na višjo srednjo šolo.

Pred nekaj dnevi se je sestala ocenjevalna komisija, ki je proučila predložene prošnje in dodelila štipendije. Štipendije prejmejo Claudia Balducci (Trst), Patrizia Bortolotto (Tržič), Francesco Brandmayr (Trst), Claudio Cassetti (Trst), Maria Corbatto (Gradež), Liviano Folla (Ronke), Chiara Fragiacomo (Ronke), Gualtiero Lo Nigro (Trst), Donatella Mauro (Trst), Susanna Nicoli (Trst), Marcello Orfanò (Trst), Franco Parladori (Trst), Paolo Stradi (Štivan), Paolo Tonc (Trst), Ariella Vertovec (Trst) in Stelio Vigini (Trst).

Delo deželnih organov

Včeraj popoldne se je pod vodstvom svetovalca Zanina sestala III. stalna posvetovalna komisija pri deželni upravi, da bi razpravljala o zakonskem načrtu, ki določa nova finančna sredstva v okviru deželnih zakonov v prid civilnim slepcem in gluhonemim. O novem zakonu sta spregovorila odbornik Varisco, ki je nadomestoval odsotnega odbornika Stopperja, in predlagatelj Urli. Po novem zakonu se bodo olajšave, predvidene za omenjeni kategoriji telesno prizadetih deželanov, raztegnile tudi na tiste slepce in gluhoneme, ki jih je nedavno tega zajel državni zakon štev. 382, tako da bodo odslej prejemali poleg državne tudi deželno dodatno podporo. Ugodnosti so predvidene tudi za gluhoneme stare nad 65 let, ki namesto državne podpore prejemajo pokojnino INPS. Odbor je po razpravi sprejel zakon soglasno.

VČERAJ PO DALJŠI RAZPRAVI

Deželni svet z večino glasov sprejel zakon o pomoči kmetom

Dežela bo v isti namen izdala tudi 200 milijonov lir iz sklada za nepredvidene izdatke - Zakaj ni dežela odgovorila na spomenice Kmečke zveze

Po daljši razpravi je deželni svet včeraj izglasoval zakon o solidarnostnem skladu, iz katerega bodo črpali sredstva za izplačevanje odškodnine kmetom, prizadetim po vremenskih in drugih naravnih nezgodah. Za zakon se je izrekla večina svetovalcev, proti so glasovali pripadniki KPI in PSIUP, in sicer na podlagi ugovorov, ki smo jih navedli med potekom razprave, svetovalci PLI pa so se glasovanja vzdržali, in sicer z utemeljitvijo, da pomeni po njihovem mnenju novi zakon sicer korak naprej v skrbi za razvoj deželnega kmetijstva, da pa so posegi, ki jih v ta namen predvideva, nezadostni.

Pred glasovanjem sta spregovorila poročevalec Di Blasio (KD) in deželni odbornik za kmetijstvo Comelli. Di Biasio je v sojem posegu dejal, da je že prejšnji deželni zakon v prid kmetijstvu — namreč zakon št. 33 iz leta 1965 — pomenil pridobitev za kmečko prebivalstvo Furlanije - Julijske krajine, in da pomeni novi zakon, ki izpopolnjuje starega, še novo pridobitev za naše podeželje. Novi zakon uvaja tudi nekaj novih posegov, kot so možnost najemanja posojil po nizki obrestni meri, razdeljevanje krme in drugih tehničnih sredstev prizadetim posestnikom (za kar bodo skrbeli kmetijski inšpektorji) in podobno. Govornik je polemiziral s predstavniki levičarskih strank, ki so med drugim poštavili zahtevo, naj bi se pri ocenjevanju škode upoštevalo pretežno človeško delo, in dejal, da bi v takem primeru ne zadostovala finančna sredstva iz celega deželnega proračuna. Odbornik Comelli je nato v glavnem zagovarjal prednosti novega zakona ter naglasil, da je dežela doslej šla na roke kmetom v znatno večji meri, kakor se dogaja v drugih evropskih deželah. Čeprav ne moremo reči, da je novi zakon brezhiben, je nadaljeval govornik, je levi center trdno prepričan, da je tudi ob tej priložnosti opravil svojo dolžnost.

V polemiki s predstavniki levičarskih skupin, je Comelli med drugim dejal, da je deželno odborništvo res prejelo od Kmečke zveze spomenice o škodi, ki so jo na našem področju povzročile razne vremenske nezgode, da pa ni nanje odgovorilo, ker spomenice niso izrecno zahtevale pismenega odgovora. Gledišča, nanizana v spomenicah, pa je odborništvo primerno upoštevalo. Odbornik Comelli je tudi zavrnil obtožbe, češ da ni deželni odbor pravočasno reagiral na škodo, nastalo ob vremenskih nezgodah, ter je v ta namen dal na razpolago svetovalcem ustrezno dokumentacijo. V razpravi o posameznih členih novega zakona so bile sprejete številne spremembe in dopolnila, tako da bo njegovo končno besedilo precej različno od besedila, o katerem se je razvila razprava v deželnem svetu.

V drugem delu seje, ki ga je vodil podpredsednik Pittoni, (prvi del je vodil svetovalec Pellegrini) je deželni svet skoraj brez razprave odobril odlok predsednika Berzantija štev. 104 z dne 8. junija 1971, po katerem bo deželni odbor lahko uporabil vsoto 200 milijonov lir iz rezervnega sklada za nepredvidene izdatke v letu 1971. S temi sredstvi bo dežela prav tako kakor s prvim zakonom priskočila na pomoč kmetijskim posestvom, ki so jih prizadele nedavne vremenske in druge naravne nezgode. Proti sprejetju zakona je nastopal svetovalec Rizzi (PSIUP), in sicer z utemeljitvijo, da namerava dežela z njim vskočiti na področje, ki spada v dejansko pristojnost države.

OSTALE VESTI NA ŠESTI STRANI

IZLET Z LETALOM V SARAJEVO

Ker je bila razstava «Umetnost na tleh Jugoslavije od prazgodovine do danes» podaljšana do 5. decembra letos, prireja **POTOVALNI URAD «AURORA»** za nedeljo, 21. novembra 1971 izlet z reaktivnim letalom DC 9 v Sarajevo združen z ogledom te nadvse zanimive razstave.

Cena na osebo je 19.000 lir, v kar je vključena vožnja z avtobusom od Trsta do Ljubljane - letališča in nazaj, prevoz z letalom v Sarajevo in nazaj, avtobusni transferji v Sarajevu, letališke takse, vstopnina na razstavo in kosilo v Sarajevu.

Prijave sprejema **POTOVALNI URAD AURORA** v Ul. Cicerone 4, tel. 29-243 do oddaje razpoložljivih mest z akontacijo 5.000 lir.

Ogled razstave toplo priporočamo!

Šolske vesti

STROKOVNA ŠOLA ZA INDUSTRIJO IN OBRT S SLOVENSKIM UČNIM JEZIKOM išče absolventa tehnične šole (mehanski oddelek) za poučevanje praktičnih predmetov (tedensko 19 ur - plača 126.000 lir).

Obrniti se na Istituto Professionale di Stato per l'industria e l'artigianato - Ul. Lazzaretto vecchio št. 24, tel. 68-488.

Predavanja

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO V TRSTU

vabi na 1. predavanje sezone 1971-72. Na sporedu je tema:

POHORJE: gozdovi, barva, ljudje in bajke.

Predaval bo MIRKO ŠOŠTARIČ

Besedo bo spremljalo lepo število barvnih diapozitivov.

Vabljeni jutri, 22. oktobra ob 20.30 v malo dvorano KULTURNEGA DOMA.

Razna obvestila

KASTA organizira tečaj srbohrvaščine. Vpisovanje v Ul. Geppa 9, II. nadstr.

KASTA naproša vse zmagovalce na ex tempore pri Piščancih, naj prinesejo nagrajene slike v Tržaško knjigarno, kjer bodo razstavljene, do sobote, 23. t.m.

Ljudska prosveta

Prosvetno društvo «Kraški dom» Repentabor priredi danes, 21. oktobra ob 20. uri v prostorih občinske kopalnice gostovanje prosvetnega društva «Oton Župančič» iz Štandreža. Na sporedu bodo filmi o mednarodnem srečanju na Matajurju in smučarskem tečaju na Laznah. Vljudno vabljeni.

Izleti

SPDT priredi 3. in 4. novembra dvodnevni izlet v Belo krajino. Avtobus bo peljal izletnike vzdolž reke Kolpe. Ogled Vinice, Metlike, Črnomlja, baze 20, itd.

SPDT — smučarki odsek — organizira v nedeljo, 24. t.m. za otroke in mladino predsmučarski trening in vzpon na Kokoš.

Zbirališče na rekreacijskem terenu v Bazovici (za nogometnim igriščem) ob 9.30.

Hrana iz nahrbtnika.

Razstave

V italijanskem umetnostnem centru lepih umetnosti v Ul. S. Nicolò so odprte kolektivna razstava umetniške skupine Erbese in osebni razstavi Ise Bighetti iz Benetk in Mare Chmet Sorentino iz Trsta. Razstava bo odprta do 30. oktobra.

V umetniški galeriji Barisi v Ul. Rossetti 9 osebna razstava tržaške slikarke Radenke. Razstavlja skupino slik s kraško motiviko.

V nemškem kulturnem klubu v Koronejski ulici bo do 31. oktobra razstavljal svoja dela nemški umetnik Martin Zuehlsdorff.

V umetniški galeriji «La Lanterna», Ul. S. Nicolò 6 a, je odprta do 9. novembra, razstava del Oresta Dequela.

GLASBENA MATICA V TRSTU

RAZPIS KONCERTNEGA ABONMAJA

SEZONA 1971 - 72 **KULTURNI DOM**

Otvoritveni koncert
Sobota, 23. oktobra 1971
Orkester Glasbene matice
Dirigent: Oskar Kjuder
Solist: Ciril Škerjanec — čelo

6. novembra 1971 **Slovenski oktet**

24. novembra 1971 **Simfonični orkester RTV Ljubljana**
Dirigent: Samo Hubad
Solist: Aci Bertoncelj — klavir

19. decembra 1971 **Orkester in zbor «Consortium musicum» iz Ljubljane**
Dirigent: Mirko Cuderman

Januar 1972 **Tržaški baročni ansambel**

Februar 1972 **Zagrebški godalni kvartet in Eva Novšak-Houška — mezzosopran**

Marec 1972 **Orkester Glasbene matice**
Dirigent: Oskar Kjuder
Solistka: Pavla Uršič — harfa

Marec 1972 **Igor Ozim — violina**
Marijan Lipovšek — klavir

April 1972 **Pevski zbor «Branko Krsmanović» iz Beograda**
Dirigent: Bogdan Babič

VSI KONCERTI BODO V VELIKI DVORANI KULTURNEGA DOMA

CENE ZA ABONMAJE

Redni:	**7.000 lir**	**Invalidski:**	**2.000 lir**
Članski:	**6.000 lir**	**Mladinski:**	**2.000 lir**

Vpisovanje abonmajev v Glasbeni matici (Ul. R. Manna 29, tel. 29-779) od 8.30 do 12.30 in od 15.30 do 18.30 ter v Tržaški knjigarni (Ul. sv. Frančiška 20. tel. 61-792) od 8.30 do 12.30 in od 15.30 do 19. ure

GLASBENA MATICA — TRST

Dne 23. oktobra ob 21. uri v Kulturnem domu v Trstu

PRVI ABONMAJSKI KONCERT

ORKESTRA GLASBENE MATICE

Dirigent: Oskar Kjuder
Solist: Ciril Škerjanec - čelo

SPORED:

G. VIOZZI: QUATTRO MOMENTI za GODALNI ORKESTER
A. VIVALDI: KONCERT v D-duru za ČELO in in GODALNI ORKESTER
J. HAYDN: KONCERT v C-duru za ČELO in GODALNI ORKESTER
W. A. MOZART: DIVERTIMENTO št. 11 (K 251) v D-duru

Rezervacija in prodaja vstopnic v pisarni Glasbene matice (Ul. R. Manna 29, tel. 29-779) ter eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

Abonente vljudno prosimo, da dvignejo abonentske izkaznice do 23. oktobra v Tržaški knjigarni.

Slovensko gledališče v Trstu

Kulturni dom

V soboto, 30. t. m. ob 21. uri in v nedeljo, 31. ob 16. uri

gostuje

GLEDALIŠČE «KOMEDIJA» IZ ZAGREBA

z glasbeno komedijo

Goslač na strehi

Po pripovedkah Šolema Alejhema
Napisal: Joseph Stein
Besedilo pesmi: Sheldon Harnick
Glasba: Jerry Bock
Režiser: Vlado Štefančić
Dirigent: Ferdo Pomykalo
Scenograf: Željko Senečić
Kostumograf: Ljubica Wagner
Koreograf: Ray Harrison

Abonenti Slovenskega gledališča imajo 50 % popusta.

Prosimo cenjene abonente, da rezervirajo vstopnice do vključno srede, 27. t.m. vsak delavnik od 12. do 14. ure pri blagajni Kulturnega doma, tel. 734265.

Prodaja vstopnic od četrtka, 28. t.m. dalje od 12. do 14. ure ter eno uro pred pričetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma; v nedeljo eno uro pred pričetkom predstave. Rezervacije po telefonu 734265.

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

BERTOLT BRECHT

Bobni v noči

drama in komedija

Prevod: BORUT TREKMAN
Zamisel scene in kostumov: MILE KORUN
Režija: MILE KORUN

V petek, 22. t.m. ob 16. in 20. uri v KOPRU.
V soboto, 23. t.m. ob 20. uri v AJDOVŠČINI.
V nedeljo, 24. t.m. ob 19.30 v MARIBORU «Boršnikovo srečanje».
V ponedeljek, 25. t.m. ob 19.30 v Slovenskem ljudskem gledališču v CELJU.
V torek, 26. t.m. ob 19.30 v LJUBLJANI (Mestno gledališče).

Slovenski taborniki v Italiji
ROD MODREGA VALA
Trst — Gorica

vabimo člane in prijatelje na REDNI OBČNI ZBOR, ki bo v nedeljo, 24. oktobra ob 9. uri v prostorih Glasbene matice v Trstu v Ul. Ruggero Manna 29.

Včeraj - danes

Danes, četrtek, 21. oktobra
URŠKA

Sonce vzide ob 6.29 in zatone ob 17.11. — Dolžina dneva 10.42. — Luna vzide ob 8.49 in zatone ob 17.40.

Jutri, petek, 22. oktobra
ZORISLAVA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 16,5, najnižja 9,4, ob 19. uri 13,7 stopinje, zračni tlak 1027,7 stalen, brez vetra, vlaga 70 odst., nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 17,4 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 20. oktobra 1971 se je v Trstu rodilo 9 otrok, umrlo pa je 6 oseb.

Umrli so: 79-letna Gemma Nordio por. Angelini, 66-letni Vincenzo Gemellesi, 82-letna Maria Giorda por. Godina, 84-letna Beatrice Cossutta vd. de Tomasi, 63-letna Maria Veronese por. Suppani, 71-letna Francesca Pitacco roj. Fragiacomo.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)

All'Alabarda, Ul. dell'Istria 7, Al Galeno, Ul. S. Cilino 36 (Sv. Ivan), de Leitenburg, Trg S. Giovanni 5, Mizzan, Trg Venezia 2.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)

A. Barbo, Trg Garibaldi 5, Di Gretta, Ul. Bonomea 93, Godina, All'IGEA, Ul. Ginnastica 6, S. Luigi, Ul. Felluga 46 (Sv. Alojz).

Gledališča

GLEDALIŠČE VERDI

Pri gledališki blagajni (tel. 23980) sprejemajo prošnje za obonmaje za prihodnjo sezono, ki se bo začela 11. novembra z Verdijevo opero «Simon Boccanegra». Celotni repertoar gledališča predvideva 12 oper.

Pogoji za abonmaje so isti kot lani. To velja tudi za posebni abonma za dijake višjih srednjih šol in za univerzitetne študente.

Vodstvo gledališča opozarja, da lahko lanskoletni abonenti potrdijo lanske sedeže do 26. t.m. Po tem dnevu bodo sedeže, ki ne bodo zasedeni, dali na razpolago novim prosilcem.

POLITEAMA ROSSETTI

Jutri bo otvoritev gledališke sezone Teatra Stabile z Molièrovo komedijo «Don Juan» v režiji Giulia Bosettija, ki igra tudi glavno vlogo. V ostalih vlogah bodo nastopili Lina Savorani, Paola Bacci, Cesare Gelli, Oreste Rizzini, Ginella Bertacchi, Mirella Luccioli, Adalberto Rossetti, Giancarlo Fantini, Giampiero Becherelli, Giuseppe Sansotta, Antonio Pravan in Guido Coderin. Scene in kostime je pripravil Emanuele Luzzati.

Ponovitve bodo do 7. novembra.

Prodaja vstopnic in abonmajev tudi za mladino, upokojence in delavce pod ugodnimi pogoji v Pasaži Protti (tel. 36372, 38547).

Kino

Nazionale 16.00: «Love story», Ali MacGraw, Ryan O'Neal.

Fenice 16.00: «Il piccolo grande uomo», Martin Balsam, Jeff Corey, Chief Dan Georgie.

Eden 15.30: «Il «Decamerone». Barvni film. Strogo prepovedan mladini pod 18. letom.

Grattacielo 16.00: «L'uomo di Saint Michael». Barvni film. Alain Delon, Natalie Delon. Isti režiser kot pri «Borsalino».

Excelsior 15.30: «I diavoli». Vanessa Redgrave. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Ritz 16.00: «Andromeda». Kinemaskop v barvah. Fantastični film.

Alabarda 16.30 «Tutto sul rosso». Kriminalka. Brett Halsey, Barbara Gimmerman. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Filodrammatico 16.30 «La bambola di cera». Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Aurora 16.30, 19., zadnja predstava ob 22.: «Sacco e Vanzetti». Barvni film.

Impero 16.30: «Il gatto a nove code». Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Cristallo 16.00: «Per grazia ricevuta». Nino Manfredi. Barvni film. Zadnji dan.

Capitol 16.30: «Venga a fare il soldato da noi», barvni film. Zadnji dan.

Moderno 16.30: «Dai... muoviti». Barvni film. Elio Goult. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Vittorio Veneto 16.30: «Addio Jeff». Barvni film. Alain Delon. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Ideale 16.00 «Barbagia». Barvni film. Terence Hill, Don Backy in Franck Wolff.

Astra 16.00 «Ad ogni costo». Barvni film.

Abbazia 16.00: «Appuntamento per una vendetta». Barvni film. Robert Mitchum in Angie Dickinson.

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes ob 19.30 kinemaskopski barvni film o vojni:

ROSE ROSSE PER IL FÜHRER

Igrata: James Daly, Annamaria Pierangeli

Darovi in prispevki

Namesto cvetja na grob Nadala Cirpina daruje Ida Kufersin 1000 lir za Slovenski klub.

Sporočamo žalostno vest, da nas je po hudi bolezni za vedno zapustil naš dragi mož, oče in ded

Ivan Makor

Pogreb bo danes, 21. t.m. ob 15. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Žavljah.

Žalujoči žena, sin z družino, bratje, sestra in drugo sorodstvo

Trst, Milje, 21. oktobra 1971

VČERAJ PRED TRŽAŠKIM KAZENSKIM SODIŠČEM

Skupno nad pet let zapora na procesu o «Orient Gold»

Glavnega obtoženca Marina Bettizzo so zaradi bankrota obsodili na 3 leta zapora z dveletno odpustitvijo kazni

Po skoraj tednu dni razprav se je včeraj pred tržaškim kazenskim sodiščem (preds. Corsi, tož. Brenci, zapis. Rossetti) zaključila sodna obravnava proti osmim osebam, obtoženim bankrota, nepravilnega upravljanja podjetja «Orient Gold» in treh sorodnih tvrdk «Orient Tex», «Poker Rekord» in Hell Company» ter soudeležbe pri prekršku.

Sodni zbor je po skoraj treh urah zasedanja v posvetovalnici izglasoval naslednjo razsodbo: glavnega obtoženca, 48-letnega Marina Bettizzo, rojenega v Splitu ter stanujočega v Ul. Matteotti 16 je obsodil na skupno 3 leta zapora (z dveletno odpustitvijo kazni), 48-letnega Leonarda Guina iz Drevoreda 20. septembra 90 na 2 leti zapora (s popolno odpustitvijo kazni), 38-letnega Maria Boninija iz Drevoreda 20. septembra 94 na 6 mesecev zapora, 42-letnega Luciana Fonda iz Ul. Muzio 2 in 41-letnega Ferruccia Ziganteja vsakega pogojno na 15 dni zapora, 45-letnega Alessandra Mecchia iz Ul. del Ghirlandaio 6 pa na prav tolikšno kazen. Ostala dva obtoženca, 47-letnega Menottija Pacherina iz Drevoreda 20. septembra in 38-letno Jole Mecchia iz Ul. Matteotti 16, so sodniki oprostili raznih prekrškov ali zaradi pomanjkanja dokazov ali z utemeljitvijo, da dejanje ni kaznivo. Prav tako so tudi nekatere glavne obtožence oprostili nekaterih manjših prekrškov.

Sodni zbor je nadalje za Bettizzo in Guina izrekel varnostni ukrep, po katerem je obtožencema prepovedano za dobo 10 let opravljati tako službo, pri kateri gre za samostojno razpolaganje z denarjem in pa katerokoli službo, ki zadeva gospodarske posle nasploh.

Vsa zadeva je znana in sega v čas pred približno šestimi leti, ko je Marino Bettizza vodil v Milanu podjetje «Poker Rekord», ki se je bavilo s prodajo plošč ter podjetje «Hell Company», ki je z dopisnim sistemom prodajalo izključno radijske aparate, gramofone, tranzistorje in podobne aparate.

Leta 1966 se je Bettizza preselil v Trst, kjer je v Ul. Geppa odprl trgovina s tkaninami «Orient Text». Posli so odlično uspevali in tako je podjetni možakar, zaslepljen od uspehov, odprl noslednje leto še eno trgovino: meseca maja leta 1967 je v Ul. 30. oktobra začela poslovati zlatarna «Orient Gold». Tedaj pa se je nekaj zataknilo. V tej trgovini je Bettizza prodajal zlato z osemnajstkaratno oznako, v resnici pa je bilo zlato le štirinajstkaratno. Zadeva je prišla na uho policiji, ki se je pričela podrobneje zanimati za Bettizzo in sploh za verigo trgovin, ki jih je ta imel v našem mestu.

Tržaško sodišče je na razpravi z dne 3. januarja 1968 proglasilo stečaj zlatarne «Orient Gold» in ostalih treh podjetij, čeprav je «Orient Gold» poslovala še nadaljnjih enajst mesecev.

Bettizzo, Guino in Pacherija so meseca novembra 1967 aretirali in jih priprli v koronejske zapore. Med zaslišanjem 24. novembra na sedežu komisariata javne varnosti na Trgu Dalmazia je Bettizzi uspelo na presenetljiv način zbežati tako, da je skočil skozi okno stranišča na spodnje dvorišče. Pri tem si je zlomil medenico. Kljub hudim bolečinam mu je uspelo priplaziti se do delavnice 42-letnega Luciana Fonda, potem pa s pomočjo prijatelja Mecchia do Zigantijevega stanovanja. Na prostosti pa je bil le malo časa, saj so ga policisti že naslednji dan izsledili in spet aretirali.

Podrobnejša preiskava je obrodila še druge sadove. Na dan je prišla še vrsta drugih prekrškov, od goljufije do trgovske prevare, ki naj bi jih storilci bili zagrešili med upravljanjem zlatarne «Orient Gold» in ostalih treh podjetij.

Na sodni obravnavi se je Bettizza proglasil za povsem nedolžnega in zvrnil vso krivdo na Pacherinija. Tudi ostali obtoženci so se zagovarjali v smislu, da pri vsej zadevi niso imeli nobenega opravka oziroma če so kaj zagrešili, so to napravili povsem nevede.

Kot znano je javni tožilec dr. Brenci predlagal za obtožence sorazmerno visoke kazni: za Bettizzo 4 leta in 6 mesecev zapora, za Guino in Pacherinija po 3 leta in 6 mesecev zapora, za Boninija 9 mesecev zapora, za Jole Mecchia 3 leta in 1 mesec zapora, za tri druge obtožence pa po 6 mesecev zapora.

Branilci, odv. Bovio in Sarno iz Milana ter Kostoris, Annoscia, Scaramuzza, Schivi, Aleffi, Wondrich in Iaut iz Trsta, so se potegovali za najširje oprostitve ali vsaj za oprostitve zaradi pomanjkanja dokazov.

Komisije pri konzulti za vzhodni Kras

Na ponedeljski seji rajonske konzulte za vzhodni Kras so izvolili člane komisij za šolstvo, urbanistiko in gospodarstvo. Objavljamo imena svetovalcev, ki so v posameznih komisijah.

Urbanistika: Battara, Turitto, Padovan, Vremec, Ruaro in Zanmarchi.

Šolstvo: Battara, Turitto, Križmančič, Vremec, Bonesi in Collotti.

Gospodarstvo: Coslovich, Križmančič, Vremec, Bonesi, Tommasi in Turitto.

NA POBUDO KMEČKE ZVEZE

Sestanek prizadetih po metanovodu za pravni postopek proti SNAM

Kmečka zveza vabi lastnike zemljišč, prizadetih zaradi gradnje metanovoda, ki niso hoteli sprejeti nepravičnih odškodnin in so jim zato leta 1969 izročili dekrete o začasni zasedbi, **na sestanek, ki bo danes, 21. t.m. ob 17. uri v Trstu, Ul. Geppa 9, I. nadstropje (Gregorčičeva dvorana).**

Po dveh prejšnjih sestankih na Padričah in v Bajti je ta sestanek namenjen sprožitvi nujnega pravnega postopka za zaščito koristi prizadetih, da se prisili podjetje SNAM, da vendar ponudi in izplača pravične odškodnine. Zato Kmečka zveza poziva vse lastnike, naj se gotovo udeležijo sestanka, ker bi vsaka zamuda lahko pomenila zanje še večjo škodo in bo vsako poznejše pritoževanje zaman.

Tajništvo Kmečke zveze

Obvestilo Kmečke zveze

Seja komisije za živinorejo

Načelnik komisije za živinorejo Kmečke zveze sklicuje sejo danes, 21. t.m. ob 19. uri na sedežu v Trstu, Ul. Geppa 9 (pritličje). Na dnevnem redu so vprašanja v zvezi z zadružno mlekarno, pomoč poškodovanim zaradi letošnje suše, splošni problemi živinorejcev.

Tajništvo Kmečke zveze

Tudi videmske zadruge v boju proti draginji

Pod predsedstvom dr. G. Angelija se je prejšnje dni v Vidmu sestal videmski pokrajinski odbor zveze zadrug in vzajemnih blagajn. Predsednik je orisal nekatera vprašanja, s katerimi se zveza ukvarja v zadnjem času in nakazal smernice za bodoče delovanje. Razprave so se udeležili tajnik Orsettigh, ki je podal poročilo o delovanju Federcoop, dr. P. Zanfagnini, T. Rizzi in dr. Marinich, ki so načeli vlasti vprašanje sodelovanja med deželno upravo in zadružnim gibanjem.

Strokovnjaki so nato načeli problem skupnih prizadevanj za ohranitev nespremenjenih cen za živila v prodaji na drobno. V tej zvezi so omenili zlasti delovanje zadruge železničarjev v videmski pokrajini. V zadnjem času se je skupnim naporom pridružila tudi organizacija CONAD. Na seji so sklenili povabiti prof. Cadetta, naj bi se v tem pogledu povezal s sindikalnimi organizacijami. Predstavnik zadružnega gibanja Poletto je v tej zvezi dejal, da se zadružne organizacije v Furlaniji - Julijski krajini pripravljajo na skupen poseg, s katerim se bodo enotno uprle vsakemu prekomernemu naraščanju cen.

Vodilni svet je na koncu sestavil spisek sestankov, ki jih bodo predstavniki pokrajinskega odbora zveze zadrug in vzajemnih blagajn imeli s predstavniki javnega življenja in stanovskih organizacij. Tako bodo obiskali videmskega župana Cadetta, predstavnike sindikalnih organizacij in ACLI. O teh vprašanjih bodo ponovno spregovorili — zlasti kar zadeva sodelovanje zadrug pri sestavi novega deželnega načrta — na kongresu deželnih zadružnih zvez, ki bo decembra letos.

Odbornik Stopper danes na Holandskem

Naša dežela je že pred časom sprožila vrsto pobud, da bi se primerno predstavila v nekaterih evropskih in izvenevropskih deželah. Med take ukepe spadajo zlasti posebni «tedni», ki jih organizira v tujini deželna ustanova za razvoj obrtništva ESA. Na teh tednih se izvaja propaganda tako za gospodarske zmogljivosti, kakor tudi za kulturne in turistične zanimivosti Furlanije - Julijske krajine. Doslej je ESA v sodelovanju s kulturnimi ustanovami organizirala propagandni teden v Bernu (junija 1969); septembra letos je deželni odbornik za delo Stopper imel posebno konferenco pri italijanskem kulturnem zavodu v Kjobenhavnu. Te dni pa je v Haagu «teden Furlanije - Julijske krajine za obrtništvo in turizem», ki ga organizira ESA in Fogolar Furlan. Teden se je začel pretekli ponedeljek, za danes pa je na sporedu predavanje odbornika Stopperja o temi: «Furlanija - Julijska krajina — mejna dežela». Holandcem, ki posečajo italijansko kulturno ustanovo, in številnim italijanskim in deželnim izseljencem na Nizozemskem, bodo ob tej priliki zavrteli tudi nekaj filmov gospodarske in turistične narave.

● **V nedeljo,** 24. oktobra bo ob 9. uri v dvorani krožka za kulturo in umetnost v Ul. S. Carlo 2 pokrajinski kongres združenja Italija - ZSSR. Osrednje vodstvo bo zastopal na kongresu vsedržavni predsednik poslanec Paolo Alatri.

Z lambreto v fiat

Zaradi odrgnin po rami leve roke in ran po prsih se bo 52-letni Carlo Avanzo iz Ul. Martiri della Libertà moral na ortopedskem oddelku bolnišnice zdraviti približno 20 dni.

Moški se je včeraj malo pred 14. uro peljal s svojo lambreto po padriški cesti. Nesreča se je pripetilu v hipu, ko je Avanzo skušal zavoziti na obalno cesto, pri tem pa trčil v fiat 1100, ki ga je 31-letni Albino De Bernardi iz begunskega naselja S. Nazario pri Proseku, hotel zaokreniti z leve na obalno cesto.

Okradli so jo

Včeraj zjutraj se je 26-letna Fiora Bubnich iz Ul. Virgilio 25 zglasila na komisariatu javne varnosti pri Kolonji in povedala agentom, da so ji neznani zmikavti izmaknili iz avta innocenti 60.000 lir. Vozilo je parkirala v bližini stanovanja.

Draginja na ribjem trgu

V pokriti ribarnici ni bilo včeraj kdove kako živo. Saj je tudi razumljivo, če pomislimo, da je moral kupec orad odšteti za kilogram le-teh kar 4080 lir. To pa ni bil edini primer draginje v ribarnici: navadni sardoni so bili po 880 lir, skuše po 1100, kalamari po 1680, škampi pa so veljali od 3.000 do 3.600 lir. Predvčerajšnjim je bil na voljo tudi osemkilogramski brancin, brez cene jasno, ki so ga mnogi poželjivo gledali, kupca pa, vsaj do 11. ni našel.

ŠIRI SE MED SLOVENCI PROTESTNA AKCIJA

Slovenski ljudje bodo popisne pole ljudskega štetja izpolnili v slovenščini

Izjava tajnika SPZ E. Košute - V Pevmi in na Oslavju so protest podpisali vsi vaščani V Doberdobu so ljudje odklonili popisnice - Protest se širi tudi v drugih krajih

Včeraj smo v našem listu poročali o vzdušju, ki vlada med našimi ljudmi ob splošnem popisu prebivalstva. Ljudje so ogorčeni in prav zaradi tega se upravičeno hudujejo nad popisovalci, ki prihajajo v hiše s popisnicami samo v italijanskem jeziku.

V teku je široka protestna akcija. V Pevmi, v Podgori, na Oslavju, v Gorici sami, v Štandrežu podpisujejo naši ljudje protestne izjave, ki so naslovljene predsedniku občinske komisije za ljudsko štetje. Tekst izjav je naslednji: *«Raznašalec popisnih pol ljudskega štetja mi je dostavil formular, ki je napisan le v italijanščini. Člen 6. ustave naše republike mi jamči pravice do uporabe materinega jezika. Zato zahtevam popisno polo v slovenščini.»*

Čuli smo kako se ljudje pritožujejo. Nekateri starejši ljudje so popisovalcem izjavili, da ne znajo pisati v italijanščini. Popisovalci so odgovarjali, da se njih to ne tiče in da niso za to krivi. Na Oslavju je popisovalec celo izpopolnjeval popisne pole v italijanskem jeziku in s tem delno onemogočil domačinu, da bi kaj napisal v slovenščini.

Izvedeli smo, da so v Doberdobu nekateri take popisne pole zavrnili. V teku je tudi protestna akcija proti takemu postopanju, v katero ni zapletena občina, marveč trgovinska zbornica, ki vodi popis. Tudi v Števerjanu so včeraj pričeli pobirati protestne podpise. V Sovodnjah so ljudje izjavili, da bodo popisne pole izpolnili v slovenščini. Popisovalci, vsi domačini, so se bajé že obrnili na trgovinsko zbornico in zahtevali večjo denarno nagrado, če bodo morali v slovenščini napisane popisnice prevajati. Očividno stvar skrbi tudi oblast, ker sta včeraj bila na županstvu v Sovodnjah dva funkcionarja trgovinske zbornice, pred dvema dnevoma pa je bil tam celo funkcionar iz Rima.

Tajnik Slovenske prosvetne zveze Edmund Košuta, ki je med tistimi ljudmi, ki so se uprli takemu diskriminacijskemu načinu ljudskega štetja, nam je včeraj dal nekaj navodil, ki jih je treba posredovati našim ljudem: *«Vsakdo ki se čuti Slovenca naj najprej popisovalca vpraša, če ima slovensko popisno polo. Če je nima naj od njega zahteva zakaj mu je občina ni dala in naj mu pove, da mu ustava italijanske republike zagotavlja, kot pripadniku narodnostne manjšine, enakopravnost svojega jezika. Vsak Slovenec pa se lahko pritoži na predsednika občinske komisije za ljudsko štetje z zahtevo po slovenski popisni poli. Če ne bo prišlo do tega, pa naj vsaj do izpolni popisno polo v slovenščini.»*

Košuta nam je dejal, da poteka protestna akcija pozitivno in prve proteste bodo najbrž izročili pristojnim ljudem že danes.

O akciji bomo v prihodnjih dneh podrobno poročali. Obiskali smo nekatere ljudi in vsi so enotni z nami v protestu proti takemu postopanju. Vsi naši ljudje podpirajo kampanjo, ki jo je v tej zadevi začel naš dnevnik.

Podpisan sporazum med sindikati in malo industrijo

Včeraj so v Gorici podpisali sporazum med zastopniki zveze malih industrijcev in sindikatov CGIL, CISL in UIL. Sporazum, ki bo stopil v veljavo 11. novembra, določa, da bodo delavci in uradniki v naši pokrajini izenačeni, kar se tiče plač, s sovrstniki v Milanu in v Turinu. Na področju male industrije so obstajale namreč doslej razlike v plači.

Prizadeti delavci in uslužbenci bodo lahko dobili potrebna pojasnila na sedežih sindikatov.

Jutri tiskovna konferenca Slovenskega gledališča

Jutri zvečer ob 18. uri bo v prostorih restavracije «Lanterna d'Oro» na goriškem Gradu tiskovna konferenca o letošnji slovenski gledališki sezoni v Gorici. Konferenco prireja Slovensko gledališče iz Trsta. Sezono je gledališče priredilo v sodelovanju s Slovensko prosvetno zvezo. Zvezo slovenske katoliške prosvete ter ustanovo za kulturne in umetniške prireditve EMAC.

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU
SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA — GORICA
ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE — GORICA
v sodelovanju z EMAC iz Gorice

Bertolt Brecht

Bobni v noči

drama in komedija

Prevod: BORUT TREKMAN
Režija: MILE KORUN

V četrtek, 28. t. m. ob 20.30 v gledališču «G. Verdi» v GORICI

(Abonma red A in red B)

Pohitite z abonmaji !

NE NASEDAJTE SLEPARJEM

Po hišah ponujajo po 80.000 lir blago vredno komaj 25.000

Nekateri oškodovanci so že prijavili zadevo policiji

Leteči oddelek goriške policije je v zadnjih dneh prejel številne prijave ljudi, ki so v dobri veri kupili zavoj tekstilnega blaga za 79 oziroma 83 tisoč lir, v katerem je bilo blago, ki dejansko ni vredno več kot 25.000 lir.

Po prvih podatkih in preiskavi so ugotovili, da gre za skupino mlajših ljudi, po vsej verjetnosti iz Gradeža, ki obiskujejo družine in tudi razne zavode, kot na primer goriško gluhonemnico. Najprej predložijo nekak propagandni letak, ki nosi naslov podjetja «Zucchi —DO. ben. go—». Obenem zagotavljajo, da so zastopniki tega podjetja in da bo prišel čez nekaj dni tudi inšpektor tvrdke, ki bo prevzel blago v primeru, da bi ne ustrezalo kupcu. Po tem uvodu predložijo paket, v katerem sta dve posteljni pregrinjali, nekaj brisač in drugo blago v vrednosti, kot rečeno, največ 25.000 lir. Za takojšnje plačilo Zahtevajo po 79 tisoč lir za tak paket, pri plačilu na obroke pa 83 tisoč lir. Seveda so kupci, ki so nasedli, zaman čakali inšpektorja podjetja Zucchi, ker je bila to navadna izmišljotina prodajalcev, ki nimajo nobene zveze s podjetjem, kaj še da bi bili njegovi zastopniki.

Policija zato priporoča vsem, ki bi prišli v stik s takimi prodajalci, naj jim ne nasedejo in naj jih takoj javijo kvesturi.

Žal pa je bil ves trud zdravnikov zaman. Poškodbe so bile prehude in Pelesson je podlegel poškodbam.

S Pelessonom je bil tudi njegov vajenec, 17-letni Daniele Donda iz Morara, ki so mu padle na glavo klešče iz rok Pelessona ter mu povzročile manjšo poškodbo. Nudili so mu prvo pomoč. Okreval bo v osmih dneh.

Nesreča na delu v SAFOG

Včeraj dopoldne okrog 9. ure so z rešilcem Zelenega križa pripeljali v splošno goriško bolnišnico 41-letnega Alda Žbogarja iz Gorice, Ul. Toriani, ki se je malo prej ponesrečil na delu v tovarni SAFOG. Zdravniki so mu ugotovili poškodbo na kazalcu in sredincu desne roke ter so ga pridržali na zdravljenju.

Jutri v Gorici seja občinskega sveta

Goriški župan Martina je poslal svetovalcem dnevni red za sejo občinskega sveta, ki bo jutri, 22. oktobra ob 18.30.

K dnevnem redu s prejšnje seje, kjer je ostalo precej postavk še nerešenih, so dodali še 19 novih točk, med katerimi je tudi odobritev načrta za gradnjo novega mejnega prehoda in naprav blizu Tržaške ceste.

Smrtna nesreča električarja v Krminu

Včeraj, nekaj pred 13. uro, se je pri delu v Moraru ponesrečil električar, 51-letni Luigi Pelesson iz Krmina, Ul. Roma 16. Ko je delal na lestvi, ki je bila prislonjena na drog električne napeljave, je iz nepojasnenih razlogov padel z višine 7 metrov ter obležal. Z rešilcem so ga odpeljali v splošno bolnišnico v Gorici, kjer so mu zdravniki ugotovili prebitje lobanje ter poškodbe na obeh ušesih. Sprejeli so s pridržano prognozo, že ob 13.45 pa so ga odpremili v Videm na specialistično zdravljenje.

Slovensko gledališče v Trstu razpisuje abonma za sezono 1971/72 v Gorici

Po lanskem velikem uspehu bo Slovensko gledališče v Trstu skupno s Slovensko prosvetno zvezo in Zvezo slovenske katoliške prosvete iz Gorice, ob sodelovanju Ustanove za kulturne in umetniške prireditve (E.M.A.C.), tudi letos organiziralo v Gorici redno gledališko sezono, za katero razpisuje abonma. Abonma velja za osem predstav, pet izmed njih v izvedbi SG, dve v izvedbi Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice, eno pa bo uprizorilo Mestno gledališče ljubljansko. Da bi abonentom zagotovili stalne sedeže in se tako izognili lanskoletnim neprilikam z razporeditvijo gledalcev ob posameznih predstavah, so organizatorji sklenili, da bodo vse abonmajske predstave v gledališču Verdi in v Katoliškem domu, medtem ko bodo v Prosvetni dvorani na Verdijevem korzu predstave izven abonmaja.

Repertoar za abonente:

1. Bertolt Brecht: BOBNI V NOČI (drama in komedija)
2. Jovan Sterija Popović: KIR JANJA (komedija)
3. Wilder, Williams, Jones: AMERIŠKI VEČER (tri enodejanke)
4. Sergej Verč: KO LUNA ŠKILI Z DESNIM OČESOM IN JAŠE VELIKI VOZ (drama)
5. Commedia dell'Arte - Dušan Jovanović: IGRA O TREH RO-GONOSCIH (komedija)
6. Federico Garcia Lorca: DOM BERNARDE ALBE (žaloigra — gostovanje PDG)
7. Branislav Nušić: POKOJNIK (komedija — gostovanje PDG)
8. Andrej Hieng: OSVAJALEC (drama — gostovanje MGL)

Vrste abonmajev in cene:		
RED A (mesto)	4.000	lir
RED B (okolica)	4.000	»
MLADINSKI	1.500	»
DRUŽINSKI	1.500	»

Družinski abonma lahko kupijo vsi člani družine, v kateri ima en član že osnovni abonma. V ceni okoliškega abonmaja je vključen prevoz.

Abonmaje dobite v **Gorici** pri A. Košuti, Ul. Mameli 8; tel. 52-65 in na sedežu SPZ, Ul. Malta 2/I.; tel. 24-95. Po vaseh pa pri naslednjih poverjenikih: **Rupa** - trgovina Krajnik; **Peč** - trgovina Kovic; **Gabrje** - trgovina Tomšič; **Sovodnje** - pekarna Janko Cotič; **Doberdob** - Zadruga Janko Gergolet; **Dol-Poljane** - Jordan Vižintin, v Devetakih št. 1; **Vrh** - «Danica» Leopold Devetak; **Števerjan** - «Briški grič» (Ivan Humer) in Marijan Terpin «Sedej»; **Doberdob** - «Hrast» (Lovrenčič Roman in pri g. župniku.

OB 30-LETNICI VSTAJE

Goričani so se poklonili žrtvam iz taborišča v Gonarsu

Martinovanje SPD bo 14. novembra v Mostu na Soči

Slovensko planinsko društvo iz Gorice je organiziralo preteklo nedeljo popoldanski avtobusni izlet v Palmanovo in v Gonars, kjer so ob 30-letnici vstaje udeleženci izleta počastili spomin žrtev taborišča.

Pred pokopališčem v Gonarsu so se zvrstili vsi udeleženci izleta v spevod, na čelu katerega so štirje člani nesli lovorjev venec z napisom: «SPD Gorica - Žrtvam taborišča». Sprevod se je ustavil na tistem delu taborišča, kjer je pokopanih 415 bivših internirancev v gonarskem taborišču, ki so tam podlegli pomanjkanju in trpljenju. Med njimi so bili tudi otroci in starčki.

Po položitvi venca je predsednica SPD Smetova povedala nekaj podatkov o taborišču in o žrtvi internirancev ter predlagala enominutni molk v počastitev njihovega spomina. Član SPD Milan Pavlin je nato govoril obširneje o življenju in trpljenju internirancev ter o kopanju rova pod barako št. 33, skozi katerega je nekaj internirancev pobegnilo ter doseglo v Goriških Brdih partizane in svobodo. O tem dogodku je obširno pisal Bratko Kreft v knjigi «Teleskop», ki jo je z ilustracijami poživil Niko Pirnat, ki je tudi bil zaprt v tem taborišču. Za Pavlinom je govorila še Malka Miklus, ki je imela v tem taborišču brata in bratranca, ter še članica Helena Kumar - Gomišček, o svojem nečaku, katerega mati Elvira je bila tudi prisotna na izletu, in o tem kako so ona in druge žene nosile hrano svojcem in drugim sotrpinom v tem taborišču.

Pokopališče je imelo ob tej priliki nekoliko zanemarjen izgled vendar so jim povedali, da bodo tam blizu postavili skupen spomenik žrtvam gonarskega taborišča.

Na povratku so se udeleženci izleta ustavili še v Palmanovi ter si ogledali zanimivosti te stare avstriiske trdnjave, ki je dobro ohranjena in zaščitena kot spomenik. Vse mesto ima tipičen značaj vojaškega taborišča, s trojnimi mestnimi vrati pod mogočnim obzidjem, ki je obdano z obrambnim jarkom, katerega so v primeru nevarnosti napolnili z vodo.

Avtobus se je ustavil še v Gradišču, kjer so imeli udeleženci skupno večerjo. Udeleženci so bili z izletom zadovolini, ker so imeli zelo lepo vreme in ker so lahko počastili spomin naših padlih.

Ker smo že pri delovanju SPD, naj omenimo, da bo tudi letos društvo priredilo običajno martinovanje, ki je obenem tudi uradni zaključek poletnega delovanja planinskega društva. Letos bomo martinovali v nedeljo, 14. novembra v hotelu «Soča» v Mostu na Soči. Podrobnosti bomo objavili pozneje.

Mestna sekcija PSDI v Gorici sporoča, da se je zanimala pri pristojnem ministrstvu za promet in civilno letalstvo glede nočnih poletov v Ronkah, ki motijo počitek v bližini stanujočih državljanov. Dobili so zagotovilo, da je posebna tehnična komisija dobila nalog proučiti ta problem in predlagati najustreznejšo rešitev zanj.

DAN KRVODAJALCEV V GORICI

Med odlikovanimi člani je tudi več Slovencev

Odbornik Devetag obljubil nadaljnjo pomoč deželne

Preteklo nedeljo dopoldne je bila v prostorih dopolavora v SAFOG v Stražicah uradna proslava 10. dneva krvodajalca, ki se ga je udeležilo precejšnje število članov in prijateljev, poleg številnih predstavnikov krajevnih in deželnih oblasti.

Na Goriškem imamo sedaj 2024 krvodajalcev. V vsej pokrajini obstaja 9 krvodajalskih sekcij in glavne so poleg Gorice, še v Tržiču, Gradišču, Krminu, Gradežu ter pri padalcih. V zadnjih dveh letih so izvedli 4346 krvodajalskih akcij s 1086 litri krvi. V prejšnjih 10 letih so dali skupno komaj 3 tisoč litrov; skupno pa so torej v 12 letih podarili nad štiri tisoč litrov krvi.

To so bile glavne točke poročila predsednika združenja Uria Mullonija. Poudaril je tudi pomoč deželne uprave na osnovi deželnega zakona št. 15 od lanskega maja, ki je zajamčila dajalcem krvi finančno osnovo za nadaljnje uspešno delovanje. Važna pridobitev za združenje je tudi novi sedež v palači Zelenega križa ter se je za to zahvalil vodstvu mestne hranilnice in pa ustanovi Zelenega križa. Prav tako se je zahvalil vodstvu tovarne SAFOG in drugim, ki so pripomogli za ureditev novega krožka v prostorih SAFOG v Stražicah.

Sledili so pozdravi prof. Bancherija, ki je poudaril važnost krvodajalske akcije, pokrajinskega zdravnika dr. Montagne, podžupana Rovisa in drugih predstavnikov.

Deželni odbornik za zdravstvo odv. Devetag je omenil dosedanjo pomoč deželne uprave ter nakazal nove pobude v bližnji bodočnosti; pohvalil je dosedanjo požrtvovalnost goriških krvodajalcev v tej človekoljubni akciji.

Sledilo je nagrajevanje in odlikovanje najbolj zaslužnih članov, katerih seznam smo že pred dnevi objavili v našem časopisu. Omenimo naj med njimi tudi nekatere Slovence: Pavel Čampa je že 21-krat dal kri, Bruno Terpin 21, Bogomir Špacapan 20, Anton Makuc 13 in Bruno Bensa ter Aleksander Abuja po 11-krat.

MINISTRSKA ODREDBA ZA UČITELJSKA MESTA

Šolsko skrbništvo v Gorici nam je poslalo v objavo vest, da si lahko učitelji ogledajo na šolskem inšpektoratu in na didaktičnih ravnateljstvih ministrsko odredbo štev. 295, ki je vezana na zakon o ustroju ljudske šole.

Ker bodo na podlagi te odredbe sprejeli v službo nekatere učitelje in ker bodo v zvezi s tem obnovili stalno lestvico učiteljev, naj zainteresirani vložijo na pristojna mesta potrebno dokumentacijo najkasneje do 30. oktobra 1971.

Športna dejavnost za otroke

Športno združenje DOM bo tudi letos poskrbelo, da bo v Prosvetni dvorani na Verdijevem korzu 13, športna dejavnost za otroke. V prejšnjih letih je bila dejavnost osredotočena v naslednjih panogah: telesna vzgoja in košarka za najmlajše, letos bomo s tema dvema panogama nadaljevali, poleg tega pa bomo pričeli telesno vzgojo za predšolsko mladino. Vaje se bodo pričele v novembru, točen datum bomo sporočili kasneje.

Vpisovanje se vrši vsako sredo od 17.30 do 19. ure v Gorici Korzo Verdi 13. med treningom minibasketa.

Odbor ŠZ DOM

Nesreča Doberdobca

Včeraj so pridržali v tržiški bolnišnici za 30 dni na zdravljenju 41-letnega Stanka Jelena iz Doberdoba, Goriška cesta 3, ki je padel tako nesrečno, da si je zlomil desno ključnico.

Pisma uredništvu

Kot ljudje, ki smo vsaj pet let preživeli na slovenski klasični gimnaziji in liceju v Gorici in kot študentje, katerim usoda lastnega naroda ni deveta briga, mislimo, da imamo dolžnost in ne le pravico vtikati se v življenje, oziroma umiranje, te naše najvišje kulturne ustanove v zamejstvu. Ob izidih zadnjih habilitacijskih izpitov in ob novici o novih (in starih) učnih kadrih na zgoraj omenjenih šolskih zavodih, moramo torej pomisliti, kam ti plujejo. Odgovor na to vprašanje nam dajo neizpodbitna dejstva: kakovost poučevanja tam stalno upada (saj je pač razumljivo, če pomislimo, da se profesorski «curriculum» pričenja sedaj na višjih srednjih šolah, končuje pa na nižjih, učbeniki so zastareli in mnogi malo vredni, da ne omenjamo brezbrižnosti nekaterih profesorjev do dijakov in do njihovega kulturnega izpopolnjevanja. Posledica vsega tega je naraščajoče nezaupanje dijakov in njihovih staršev v šolo in upadanje števila študentov na njej.

Kdo je kriv, ali kdo so krivi, tega žalostnega stanja? Imena poznamo predobro, pozna jih predobro vse sedanje dijaštvo na šoli, pa tudi širši javnosti izven nje niso neznana. Zato ogorčenje, ki je nastalo med našim ljudstvom ob novici o nepojmljivem ravnanju izpraševalne komisije na habilitacijskih izpitih za slovenske šolnike v Trstu, se ni poleglo, pač pa je zavzelo še širši obseg. Saj, če ljudje, kot profesor Rener, niso sposobni, da poučujejo na naših šolah, kdo naj bi bili po njihovem mnenju za to primerni?

A naj si ne delajo utvar, naj se kar ne čutijo pregotove, krivci in sokrivci umiranja naše šole. Kajti če pride dan, ko šola «crkne», se bodo znašli v dokaj čudnem in smešnem, a sebi najprimernejšem položaju: predavali bodo kot stalni «profesorčki» — predavali praznim stenam! Kdo jih bo tedaj rešil? Ne vemo! Naša javnost jim je vsekakor že sodila in jih obsodila.

Odbor **za sanacijo slovenske šole**

Gledališka sezona EMAC se začne 16. novembra

Kot smo že javili, se bo v četrtek, 28. t. m. začela letošnja slovenska gledališka sezona na Goriškem s predstavo v Verdijevem gledališču Brechtove komedije «Bobni v noči».

Pa tudi goriška kulturna ustanova «EMAC» pripravlja italijansko gledališko sezono, ter se je že sporazumela za številna gostovanja Stalnega gledališča iz Trsta in iz drugih italijanskih pokrajin. Prva od osmih predstav, ki jih imajo na programu, bo 16. novembra z nastopom Tržaškega gledališča v Molierovem «Don Giovanniju». Isto gledališče bo predvajalo tudi slovensko delo Slavka Gruma «Dogodek v mestu Gogi» seveda prevedeno v italijanščino in v režiji Goričana Francesca Macedonia. Omenimo naj še, da bo tudi letos nastopila italijanska Drama z Reke, ki bo v režiji Francesca Macedonia podala tri Cervantesove enodejanke: «La sentinella all'erta», «Il vecchio geloso» in «Il quadro delle meraviglie».

Poleg osmih del, ki so na programu za abonente, pa bo EMAC pripravil tudi druga gostovanja in prireditve v sezoni 1971-72.

Iz goriškega matičnega urada

Dne 20. t. m. so na Goriškem matičnem uradu prijavili 5 rojstev in 4 smrti.

ROJSTVA: Raffaella Tuzzi, Lionello Blasini, Stefano Spessot, Silvia Bertolin, Mitja Rebula.

UMRLI SO: 71-letna upokojenka Obresina Pontoni, 27 dni stara Katja Gruden, 76-letna gospodinja Ana Tomšič vd. Šuligoj, 52-letni brivec Mario Padovan.

Kino

CORSO 17.00—22.00: «Formula per un delitto», S. Pleschette in E. Nelson; film je v barvah.

MODERNISSIMO 16.15—22.00: «Gli allegri legionari». Stan Laurel in Oliver Hardy.

VERDI 17.00—22.00: «L'uomo dalle due ombre». Charles Brownson in J. Mason. Italijanski barvni film.

CENTRALE 17.30—21.30: «Non drammatizziamo: è solo questione di corna!», M. B. Leault in Claude Yade. Italijansko-francoski barvni film.

VITTORIA 17.15—21.30: «Il dio chiamato Dorian», H. Berger in M. Lee; film je v barvah.

Tržič

AZZURRO ob 17.30: «Un proiettile per Pretty Boy», F. Forte. Barvni film.

EXCELSIOR ob 16.00: «Il solitario del Rio Grande». Gregory Peck.

PRINCIPE ob 17.30: «Due ragazzi da marciapiede». J. Sorel in Ira Fuerstenberg.

Nova Gorica

SOČA (N. Gorica): «Kdor poje ne misli slabo», jugoslovanski barvni film — ob 18. in 20.

SVOBODA: «Jaz sem Sartana — tvoja smrt», italijanski barvni film — ob 18. in 20.

PRVAČINA: Prosto.

RENČE: Prosto.

DESKLE: «Deklica za zabavo», španski barvni film — ob 19.30.

DEŽURNI LEKARNI

V GORICI

Danes ves dan in ponoči je v Gorici odprta lekarna VILLA S. GIUSTO, Corso Italia 244, tel. 3538.

V TRŽIČU

Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna dr. Rismondo, Ulica Toti 5/2 tel. 72701.

DVE LETI PO POKOLU V MILANSKI BANKI NA TRGU FONTANA

Bomo kdaj zvedeli resnico o bombnih atentatih l. 1969

Nerazumljivo je, zakaj so policijski organi razstrelili drugo bombo, ki bi jim mogla morda služiti kot kažipot k razkritju avtorja atentata

Pinelli s svojim tastom in hčerkama

Pinelli mrtev

III.

Bombe so eksplodirale v petek, 12. decembra 1969 med 16.37 in 17.24 v Milanu in v Rimu. Najhujše so bile posledice, ki jih je povzročila eksplozija v banki na Trgu Fontana v Milanu: 16 mrtvih in 90 ranjenih, od katerih je marsikdo zgubil nogo ali roko. Kmalu nato je v drugi banki, nedaleč od tiste na Trgu Fontana, uslužbenec našel še eno črno torbo in jo izročil upravi. V torbi je bila druga bomba, ki pa ni eksplodirala, verjetno zaradi okvare v detonatorju. Istega dne ob 21.30 pa so to bombo razstrelili policijski razstreljevalci, ki so jo prej zakopali na notranjem dvorišču banke.

Nerazumljivo je, zakaj so policisti razstrelili bombo, ki ni mogla več eksplodirati. Na tak način so si zapravili zelo pomembne sledi. Torba je bila zelo podobna tisti, v kateri je bila bomba na Trgu Fontana, detonator enak in tudi kovinski zabojček, kjer je bilo razstrelivo, je bil prav enak.

V Rimu so eksplodirale tri bombe: prva ob 15.45 na podzemeljskih hodnikih podružnice Banca Nazionale del Lavoro. Posledice: 13 ranjencev. Druga ob 1.16 na Oltarju domovine, osem minut kasneje še dve eksploziji na drugi strani istega spomenika.

Bombe, ki so eksplodirale 12. decembra, so presenetile predvsem zaradi izredne krutosti, s katero so atentatorji izvedli svoje napade, vendar bi bilo zgrešeno reči, da so bile nepričakovane. Predstavljajo samo višek nasilnih dejanj, ki jih je bilo leta 1969 kar na pretek. V tem letu je namreč eksplodiralo kar 145 bomb, to se pravi ena vsaka 2 dni in pol. 96 od teh atentatov je imelo jasen fašističen «podpis», bodisi zaradi objekta, ki so ga napadli (sedeži KPI, PSIUP, partizanski spomeniki itd.) bodisi, ker so dobili avtorje. Za ostale atentate pa so avtorji neznani, kot za atentate na vlake med 8. in 9. avgustom, ali jih pripisujejo anarhistom. Vendar ni potrebna posebna bistroumnost, da spoznamo, da «strategija napetosti» služi vedno istim krogom. Kaj pomeni ta strategija, nam dokazuje sosledica dogodkov, ki so se pripetili v Italiji v štiridesetih dneh pred atentati v Milanu. Prve dni novembra je FNCRSI (Federazione Nazionale Combattenti della Repubblica Sociale Italiana) izdala proglas, v katerem je vabila bivše padalce, naj se ne pustijo strumentalizirati za reakcionarni državni udar.

Sredi novembra, točneje 15.11., je polkovnik, ki je poveljeval vojaškemu oddelku v Monzi, javno izjavil v prisotnosti državnega pravdnika: *«Zaradi sedanjega položaja v tovarnah in šolah ima vojska nalogo, da brani notranje državne meje. Vojska je edini jez proti širjenju nereda in anarhije.»*

Med splošno stavko v zvezi s stanovanjskim vprašanjem je prišle v Milanu do hudih neredov, zaradi katerih je umrl policijski agent Antonio Annaruma. Avtorji knjige «La strage di Stato» pravijo, da je nekaj dni po agentovi smrti nekaj funkcionarjev RAI-TV, med katerimi so bili tudi časnikarji, prisostvovalo zasebni projekciji filma o incidentih v Ulici Larga v Milanu. Proti koncu je bil prizor o smrti Annarume. Baje se je v filmu videlo policijsko vozilo, ki se je pomikalo z dvema kolesoma po pločniku proti Trgu Augusto. Nenadoma sta kolesi zdrsnili s pločnika in šoferju je pokrivalo zdrknilo na oči. V tem trenutku je temu vozilu prerezalo pot drugo policijsko vozilo. V trčenju je šofer prvega (Annaruma) zadel v železno ogrodje vetrobrana in obležal. Film, ki so ga baje posneli za francosko televizijo, je brez sledu izginil.

Siedile so si polemike o agentovi smrti. «Dobromisleči» krogi in sredinske stranke so obtožile KPI in sindikate, da hočejo prevrat demokratičnih ustanov.

Angleški časnik «The Economist» je objavil vest, da obstaja poluraden dokument, v katerem so vidni industrijski predstavniki zahtevali potrebo po «močni» vladi. 7. decembra pa sta angleška dnevnika «The Guardian» in «The Observer» objavila tekst tajnega dokumenta, ki ga je poslal načelnik diplomatskega urada grškega zunanjega ministrstva svojemu veleposlaniku v Rimu. Priložen je bil dokument o možnosti desničarskega državnega udara v Italiji. «Skupina desničarskih skrajnežev in oficirjev pripravlja državni udar v Italiji s podporo grškega ministrskega predsednika Papadopulosa,» je pisal «The Guardian».

V takem političnem položaju so eksplodirale bombe v Milanu. Sredinski in desničarski časopisi so zagnali velik halo proti prevratnikom (komunistom, anarhistom in ekstraparlamentarnim skupinam). Tistim pa, ki so skušali izkoristiti pogreb žrtev za ponovne provokacije, so prekrižali račune kovinarski delavci. Pogreba se je udeležilo 50.000 kovinarjev, ki so se pojavili na trgu v svojih plavih delovnih oblekah. Delavski razred je s svojo mogočno prisotnostjo počastil žrtve fašističnega nasilja, a je verjetno tudi prekrižal desnici vse načrte.

Policija je takoj po eksplozijah začela iskati krivce med anarhisti. Nekaj ur po atentatih so agentje že aretirali Pietra Valpredo in skoraj istočasno priprli tudi Giuseppa Pinellija. Oba sta bila pripadnika anarhističnega gibanja. Razlaga, zakaj so preiskovalni organi takoj obtožili anarhiste teh atentatov, kot tudi nekaterih prejšnjih, je zelo preprosta. Med vsemi levičarskimi skupinami so anarhisti najbolj nebogljeni in neorganizirani, zato pa so tudi izpostavljeni infiltracijam fašistov. Poleg tega pa beseda anarhija vzbuja v ljudeh misel na nered in na razpad vseh demokratičnih ustanov. Napad na anarhično gibanje dovoljuje tudi postopno stopnjevanje (to pa saveda kot dolgodobna perspektiva) napadov na najbolj organizirane levičarske politične skupine kot so sindikati in KPI, ne da bi vzbudili sume in velike psihološke pretrese v miselnosti poprečnega italijanskega državljana.

(Nadaljevanje sledi)

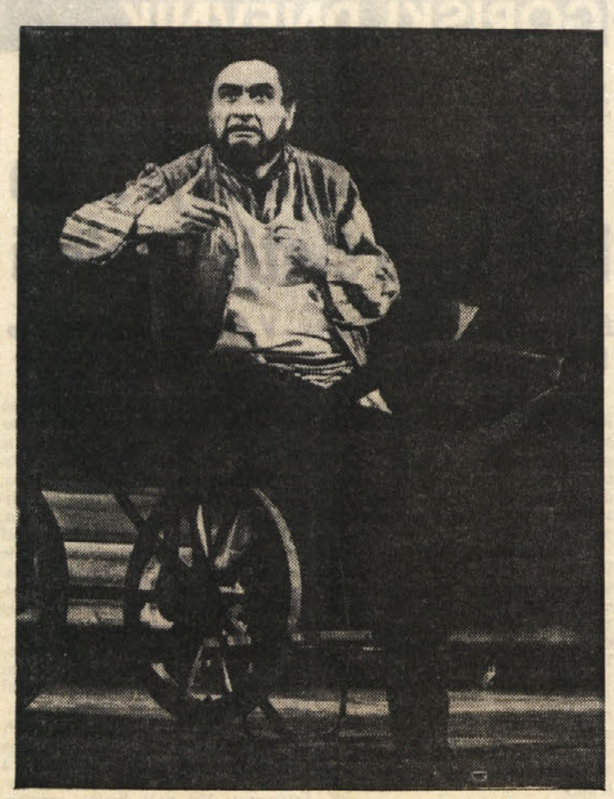

Zadnja dva dni tega meseca bo gostoval v Kulturnem domu ansambel zagrebške «Komedije», ki bo uprizoril glasbeno komedijo «Goslač na strehi». Na gornji sliki Ilija Džuvalekovski kot Tevlje

O TRAGEDIJI, KI SE JE DOGAJALA PRED 28 LETI

Zadnji dnevi svobode župnika Mirka Vekjeta

Ob nacističnem napadu na Istro v oktobru 1943 so v Boljunu pod Učko prijeli mladega duhovnika, ki je nekaj mesecev kasneje umrl v taborišču

Z nemškim napadom oktobra 1943 na Lupoglavo v Istri smo se tisti dopoldan vsi mobiliziranci razbežali v redke gozdove okolice. Nemškega tankovskega napada ni skušal nihče odbiti, kajti neizkušena množica je bila praznih rok. Po nemškem umiku se je večina neoboroženih novincev vrnila na svoje domove, kakor so svetovali nekateri vodje, ker verjetno niso imeli navodil ali pa niso hoteli gnati ljudi v nesmiselni pogin.

Slišal sem, da je cesto Trst — Reka težko prečkati, ker so tam kolone Nemcev in sem se zato odločil, da se vrnem k prijatelju župniku Mirku Vekjetu v Boljun. Upal sem, da bom tam pri domačih partizanih dobil kakšno zvezo ali na kak drug način kaj koristil. Tista dva ali trije, ki so bili že od začetka verjetno aktivni, pa so že izginili iz vasi. Sklenil sem, da tam počakam navodila iz Pazina in sem se z Mirkom zmenil, da bom pred Nemci igral bolnika tbc na okrevanju, če bi prišli v vas. Mirko se je bal prihoda Nemcev, ker je pač poznal svoje farane in vedel, kaj bi pomenilo tem ljudem le milo nebo v prihodnji zimi nad glavo. Priporočal mi je, naj bi izginilo iz vasi vse, kar bi Nemce moglo razjariti, kot n.pr. orožje, zastave in vsak znak upornosti. Edino vuško in zaboj streliva sem z nekaterimi vaščani varno zakopal v zeljnik na nekem vrtu.

Čez dva dni so prišli Nemci iz smeri Lupoglave. Bili so povečini starejši vojaki (verjetno skoro vsi Avstrijci) in niso mnogo stikali po hišah ter samo polnoletne moške legitimirali. Mirku in meni so rekli, da se njih ni treba bati, bolj naj se bojimo, če pridejo v vas esesovci. Že po dveh urah so se iz vasi napotili proti spodnji cesti, ki veže Reko preko Učke s Pazinom.

Mirko je redno opravljal svoje dolžnosti vaškega župnika. Ljudje so ga imeli radi, ker je bil skromen in pošten. Le v bližnjem Pazinu so se čudili, ker po zlomu Italije ni hotel sprejeti nobenega mesta v odborih. Zaupal mi je, da po njegovem mnenju ne bi mogel v talarju uspešno sodelovati in bi bila njegova prisotnost večkrat lahko drugim otežkočala delo. Bil je prepričan, da lahko to aktivnost prevzamejo katoličani — laiki.

Dva dni po odhodu prvih Nemcev se je ustavila na Boljunskem polju pod Učko kolona tovornjakov, ki je prišla z reške strani. Avto in tovornjaki so zavili po strmini v vas. Sredi vasi so skočili z vozil vojaki in gnali iz hiš vse ljudi. Sredi vasi in na malem trgu pod cerkvenim obzidjem so nastavili strojnice. Pred strojnice so gnali vse moške in kazalo je, da nas mislijo takoj z njimi pokositi. Ženske so se oklevale svojih dragih, glasno jokale, otroci so preplašeni vekali. Bolj so padala nemška povelja — večji je bil ženski jok; večje je bilo prerivanje — bolj so Nemci suvali vse od kraja. Na povelje oficirja so začeli vojaki legitimirati vse moške in nekateri so dopovedovali, da imajo osebno izkaznico doma. Oficir je zahteval od Mirka, da iz farovža prinese krstno knjigo in kliče vsakega poimensko. Zaradi splošnega vpitja in njegovega skromnega glasu se je kmalu izkazalo, da tudi iz tega ne bo nič. Potem je oficir Mirku zastavil vprašanje: kateri izmed nas so partizani. Mirko je takoj zanikal, da bi bil kdo od nas partizan, ker ni v vasi nobenega partizana.

Župana je oficir okregal, ker ni v občinskem uradu osebja, a ta ga je samo gledal, ker ni razumel nič. Končno je oficir staknil med nami zdravnika, ki je najbolje obvladal nemščino. Nekaj časa je zdravnika obdeloval z vprašanji, dokler ni zdravnik bleknil, da so partizani prišli v vas od drugod, se nekaj časa ustavili in vsi ljudje so jim morali biti pokorni. Dodal je, da so ljudje mirnega značaja in katoliško nastrojeni.

Na razna povelja so vojaki pobrali strojnice in nas izpred cerkvenega obzidja gnali k ostali skupini, ki je bila sredi vasi. Nova povelja in vojaki so stopali na tovornjake in ko je bilo že skoro vse nared za odhod, se je oficir nepričakovano približal Mirku in mu rekel: «Stopite na tovornjak, peljem vas k vašemu škofu, da vas spove, ker ste lagali.» Od razburjenja so se ves čas Mirku ustnice tresle, a sedaj je urno stopil na tovornjak in z njega blagoslovil ljudi. Ali je vedel, da jih zadnjič vidi?

Še dva dni je ostala kolona na cesti pod vasjo. Nekajkrat je avto pridrvel v vas. Kak vojak je vogledal sem ali tja, nato se je z avtomobilom spet odpeljal. Tretjega dne je kolona odpotovala in v slovo spet s strojnico oškropila v prazno pobočje Učke, kakor se je večkrat zgodilo vse tri dni njihovega postanka.

Ljudje so bili prepričani, da se bo njihov župnik kmalu vrnil, a žal ni bilo tako. Čez nekaj dni sem se vrnil v Trst in takoj zvedel, da je Mirko v zaporih v Ulici Coroneo v Trstu in da je bil škof Santin o tem že obveščen. Prepričan sem bil, da bom že v naslednjih dneh zvedel, da je Mirko že zopet med svojimi farani v Boljunu.

Zmotil sem se. Šele čez leto dni sem zvedel, da je Mirko v zloglasnem taborišču Dachau v Nemčiji, kjer je umrl 20. februarja 1944. Mirkovo ime je za sedaj vklesano

Župnik Mirko Vekjet, ki so ga nacisti odgnali iz Boljuna pod Učko in odpeljali najprej v Coroneo, nato pa v taborišče Dachau, kjer je umrl v februarju 1944

samo na plošči padlih med NOB idrijske realke, katere učenec je bil. Njegova blaga duša je tudi v mojem spominu in upam, da z objavo tega zapisa Mirkovo ime ne bo šlo v pozabo. Njegovih faranov in mene vest ne peče, saj mu nismo mogli pomagati in tudi on nam je gotovo oprostil, ker je vedel, da je bil sicer zaključek bolj grozen.

Ob koncu bomo dodali, da se je Mirko Vekjet rodil 9. novembra 1902 v Trstu, da je, kot smo že omenili, umrl 20. februarja 1944 v Dachau, da je bil od 9.9.1943 v NOB, da je bil aktivist OF v Boljunu v Istri in sodeloval s VII. korpusom NOV in POJ.

SREČKO MERLAK

KAJ PRAVIJO IZKUŠNJE TISTIH, KI SO SI «IZLET» ŽE PRIVOŠČILI

Najnovejša turistična «moda» je tura po Saharski puščavi

Razlikujemo dve vrsti turistov: dobro pripravljene in tiste, ki se odpravijo na pot ne da bi o tem pošteno razmislili - Nekaj napotkov tistih, ki so že bili v Sahari

Tragična smrt treh mladih Francozov, ki so pred kratkim umrli od žeje v Saharski puščavi, je opozorila javnost na to obliko turizma, ki se iz leta v leto vedno bolj razvija. Gre za prehod čez Saharo s posebnimi avtomobili.

Vsako leto gre čez veliko puščavo s svojimi avtomobili na stotine ljudi. Včasih posamič, včasih pa v skupinah z več avtomobili. Turisti gredo v treh velikih smereh: skozi Maroko po «carski poti štev. 1», ki povezuje Agadir z Dakarjem; druga pot gre iz Alžirije po «zahodni poti», ki povezuje Bechar z Gaom na reki Niger; končno je še «vzhodna pot» od Golee do Agadeisa čez Hoggar. Poslednja pot je s turističnega stališča najbolj zanimiva.

Te tri poti so uporabljive za vse vzorce posebnih vozil, toda potniki se najraje poslužujejo avtomobilov kot so 2 KM citroen, R 4 renault, volkswagen kombi, a najpremožnejši se odpravijo na pot z land roverjem, ki je nekakšen kralj puščavskih poti. Po poti se srečavajo popolnoma novi avtomobili, kakor tudi veliko starih, ki pa so bili temeljito popravljeni.

Šoferje lahko delimo v dve veliki skupini: v organizirane in v domišljavce. Prvi podrobno proučijo pot, zbirajo podatke, ki jim jih posredujejo potniki, ki so že šli skozi puščavo, si priskrbijo popolne serije orodja, rezervne gume ter razne pripomočke za boj proti pesku itd. Ljudje druge skupine pa nekega jutra sklenejo, da bodo odpotovali na počitnice v Afriko. Od doma odhajajo brez vsakršne priprave, z avtom, ki je v slabem stanju. Vrhu tega ne razpolagajo niti s potrebnim orodjem. Pri reki Niger so srečali potnika, ki se je bahal, da je prepotoval Saharo z avtom, ki je bil star deset let in ki ga je kupil dva dni pred odhodom in ga mehanik ni pregledal.

Iz izkušenj ljudi, ki so nedavno prepotovali Saharo po poti od El Golea do Agadeisa, se lahko trdi, da se taka pot more opraviti brez posebne nevarnosti, ob upoštevanju le nekaterih previdnostnih ukrepov.

Treba je potovati pozimi in ne poleti. Žal se zaradi dopustov in počitnic dogaja ravno nasprotno, da namreč ljudje, posebno študenti, potujejo prav poleti. Potniki, ki so potovali pozimi, trdijo, da v decembru in januarju niso nikoli trpeli zaradi prehude vročine. Nasprotno, nadeti so si morali volnene jopiče.

Nadalje je treba preveriti mehanično stanje vozila ter ponesti s seboj najbolj običajne rezervne dele, kakor tudi potrebno orodje. Vozilo se ne sme preobložiti (največ dve osebi v vsakem avtomobilu zaradi precejšnje teže vode in bencina, ki ju je treba vzeti s seboj).

Treba je dobro preračunati rezerve bencina in vode. Normalna poraba goriva se na peščeni poti poviša za 50 odstotkov. Kar pa se tiče vode, potnik ne sme računati z vodnjaki, ki so narisani na zemljevidih, ker so ti v veliki večini zapuščeni ali pa napolnjeni s peskom. Vodo moremo najti samo v obljudenih krajih.

Potnik se ne sme nikoli preveč oddaljiti od «glavne» poti. Kadar je zaradi nevarnosti zasutja s peskom treba zapustiti «cesto», ker svež pesek omogoča hitrejšo vožnjo kot stare kolesnice, naj potnik stalno sledi stari poti. Nadalje potnik ne sme pasti v skušnjavo, da bi zasledoval gazelo, ki jo je zagledal daleč na obzorju, ali pa da bi si ogledal od blizu hribe čudnih oblik. Omenjajo primere potnikov, ki so se popolnoma zgubili, čeprav so bili oddaljeni le nekaj kilometrov od poti.

Nadalje je treba potovati po velikih poteh, ki so narisane na zemljevidih in se ne spuščati po drugovrstnih «cestah» kjer ni srečati človeka.

Potovati po možnosti v večji skupini avtomobilov. Osamljeni turist bo vedno našel pri odhodu iz Tamanraseta kak avto ali kamion, s katerim bo lahko nadaljeval pot.

Turist, ki želi prepotovati Saharsko puščavo, mora prijaviti potovanje policiji, povedati mora, kam je namenjen, ter vsaj približno določiti dan prihoda. To predstavlja nekako teoretično zagotovilo, da ga bodo začeli iskati, če bi se za dalj časa izgubil na poti med dvema postajama. Žal pa se to nadzorstvo konča v Tamanrasetu. Naprej od tega kraja nihče več ne nadzoruje prihodov in odhodov turistov. Ne zanimajo se niti mejni funkcionarji, ki samo kontrolirajo potne liste. Edino jamstvo za turista je samo «pot» s kažipoti v večjih ali manjših razdaljah ter naključno srečanje kakega drugega vozila v primeru okvar. Upoštevati je treba tudi, da niso obnovili številnih kažipotov, ki so jih uničili peščeni viharji in zato je zelo koristen daljnogled, ki lahko pomaga potniku, da izsledi bolj oddaljene kažipote

Potniki, ki so že prevozili Saharsko puščavo, pravijo, da je ta «izlet» možen, če je človek le malo previden. Bolje pa bi bilo seveda, če bi se alžirske in nigerijske oblasti nekoliko bolj zanimale za varnost na teh puščavskih cestah. Potrebno bi bilo na primer postaviti nekoliko več kažipotov, morda nekaj stotin med Tamanrasetom in Agadeisom ter nekoliko poenostaviti obmejne formalnosti. Sedaj se namreč dogaja, da mora potnik, ki je prišel v Agadeis zjutraj, čakati do 17. ure, da mu pristojni funkcionar pritisne na potni list potrebni žig.

Nedavna tragična smrt treh mladih Francozov je zelo razburila francosko javnost, ki pritiska na alžirske in še posebej na nigerijske oblasti, da bi storile vse, kar je v njihovih močeh, da bi se take tragedije ne ponovile več in da bi bilo turistično potovanje čez Saharsko puščavo kolikor toliko varno in udobno. Na vsak način pa je bodočnost saharskega turizma odvisna od velike saharske asfaltirane ceste, ki pa prav gotovo še dolgo ne bo zgrajena.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Težave boste imeli s predstojniki in sodelavci. Svoj prosti čas ohranite zase.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Neki tekmec se bo lotil resnega dela in vas spravil v težave. Vaš krog se bo razširil.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Z močno voljo in marljivostjo boste prodrli. Nekaj prostega časa bi vam ne škodovalo.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Skušajte najti trajnejšo rešitev. Osebne zadeve bodo nekoliko težje.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Nakazujejo se spremembe. Ne bodo vse vam v dobro. V neki razpravi boste odkrili novost.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Ugoden čas za zaslužek, a slab za nakupe. Zdravje odlično.

TEHTNICA (od 23.9 do 22.10.) Na mizo boste morali postaviti vse karte, da boste lahko zaigrali vse za vse. Utemeljeno upanje na uspeh vašega načrta.

ŠKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) Ugoden dan za preureditev vašega dela. V prostih urah boste lahko proučili nov in zanimiv načrt.

STRELEC (od 22.11. do 20.12.) Če hočete, da se bo zadeva obrnila vam v prid, se boste morali poslužiti novih elementov. Po golem naključju bo ugodeno vaši želji.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Na trgovskem področju se bo danes vse iztekko po vašem načrtu. Zdravje negotovo, zato vam je potreben počitek.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Pazite, da vam ne bo šel načrt po vodi. Ugoden dan za potovanje, med katerim se boste lahko tudi sprostili.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Utrdili boste čustvene odnose z ljubljeno osebo in dosegli duševno skladnost. V kratkem boste dobili odgovor na neko vprašanje.

PREJELI SMO

PREVODI URADNEGA VESTNIKA dežele Furlanije-Julijske Benečije Leto VIII., štev. 24 (25. junija 1971), štev. 26 (14. julija 1971).

ESPAÑA HOY. Cultura, politica y economia. Septiembre 1971.

SANTÉ DU MONDE. Le magazine de l'Organisation mondiale de la santé. Octobre 1971

PERISCOPIO. Rassegia mensile indipendente. Letteratura, arte, spettacolo, folclore, scuola. Anno II, luglio-agosto 1971. Pordenone.

STRUTTURE AMBIENTALI n. 10, agosto 1971. Collana «Tecniche e materiali». Centro internazionale sulle strutture ambientali «Pio Manzù», Verucchio.

RAZPRAVE — PROBLEMI, štev. 102. Ljubljana, junija 1971.

ENCICLOPEDIA DELL'ANTIFASCISMO E DELLA RESISTENZA. Vol. II. D-G e appendice al volume I. Ed. La Pietra, Milano-Roma.

TONE SVETINA

215.

UKANA

DRUGA KNJIGA

Izrabila je priložnost, ko se je direktor pridružil omizju policistov, in se izmuznila iz kuhinje. Po dolgem, mračnem hodniku je pritavala do skrivališča, vzela vedro in se napotila z njim proti kuhinji. Postavila ga je ob steno jedilnice, med zaboje za zelenjavo in sadje, ki so jih odvažali zjutraj. Oddahnila se je šele, ko je naravnala sprožilo mine.

V kuhinji je ni nihče pogrešil. Vključila se je v delo in skušala prikriti vznemirjenje. Zdaj se je je res lotevala vročica.

Nenadoma ji je šinilo v glavo, da utegne zagrmeti prej, kot so povedali. Tako bi se znašla med ruševinami... In kaj bo, če bo mnogo mrtvih? Kdo ve, koliko talcev bodo postrelili? Tudi nekaj njenih znancev je zaprtih v Begunjah... Morda bodo postrelili tudi vse uslužbence...

Iz salona se je prismejal v kuhinjo tenak, pijan gestapovec in se kot po navadi napotil k dekletom ob pomivalnem koritu. Tisto, ki mu je bila všeč, je uščipnil v zadnjico in se razkoračil pred njo, da bi videla na njegovih prsih novo bleščeče se odlikovanje. Dekleta so takoj zapazila obesek; nekatera so ga povprašala, zakaj je dobil odlikovanja. Pijano se je zarežal in ponosno potolkel po ozkih prsih:

«To je pa sa smrt slovenska.»

Dekleta so zavreščale in ga jele oštevati. Tudi tista, ki je šla nekajkrat z njim, mu je obrnila hrbet in hitela pomivati. Julka bi ga bila najraje udarila po obrazu z mokro cunjo, pa se je potajila, ker se je bala, da ji ne bi prebral iz oči, da se nekaj dogaja.

Gestapovec se je odmajal v salon. Julka pa se je s prijateljico odpravila domov, polna strahu in napetega pričakovanja. Stražar pri vratih hotela se je pošalil z njima. Zvodljivo sta se mu zasmejali in izginili mimo oken, držeč se za podpazduho. Za njima je ostal hotelski vrvež, pomešan z radijskimi zvoki, podoben pritajenemu šumenju temnih jezerskih globin.

12

Major Wolf je sedel pri mizi v kotu kot po navadi — sam. Imel je zavarovan hrbet, tako da je videl vse pred seboj. V takšnem položaju se je počutil varnega. Ta večer je doživel novo presenečenje. Med večerjo je vstopil poveljnik z dvema višjima oficirjema. Enega je poznal že iz Berlina, drugi pa mu je bil neznan. Sedli so k steni, njemu nasproti, in naročili večerjo. Osorni in redkobesedni podpolkovnik Perst se je topil od prijaznosti. Njegova visoko pristrižena glava je sijala od blagohotne pozornosti do obeh gostov, ki sta se, utrujena od potovanja, z lagodno zvedavostjo ozirala po ljudeh v salonu.

«Prekleto! Končno se je le pricijazila dolgo napovedana inšpekcija,» je ugotovil Wolf. Vzel je v roke časopis, in si jih, na videz zatopljen v branje, pozorno ogledal. Kmalu je dognal, da sta se začela moža že med jedjo zanimati zanj, saj sta se nenehno ozirala k njegovi mizi.

«Težave se grmadijo v geometričnem zaporedju, volja do boja in moč pa mi upadata.» Zavedel se je, da bo moral napreči ves razum in da bo potreboval še srečo povrh, če ne bo hotel propasti.

Dobro, da jih je pričakoval in se pripravil. Medtem so se dogodki razvijali tako, kakor je predvideval. Na množično aretacijo organizacije odpora je takoj odgovoril VOS. Že naslednjo noč so prišli iskat dva njegova zaupnika, moža in ženo. Čeprav je vedel, kaj ju bo doletelo, ju je prepustil usodi in žrtvoval za višje cilje. Konec koncev sta bila razkrita in zanj nepomembna. Naključje je hotelo, da se je položaj še bolj zamotal in zaostril. Ko so vosovci prišli ponju, so postavili zasedo vrhu klanca. Nanjo je naletel Dunajčan, policist, ki je šel vasovat k nekemu dekletu, pa so ga ubili... Zaradi streljanja pa sta se žena in mož uprla in nista hotela oditi s partizani. Zato so ju ustrelili kar v kuhinji. Vosovci so odpeljali tudi mlinarja, starca, ki je gorel od sovraštva do goščarjev in boljševikov. Vas je bila preplavljena s strahom in pričakovanjem novih dogodkov.

Zavoljo teh dogodkov je bilo ozračje v mestu silno napeto, tako kot si je želel major Wolf — povsem nasprotno, kot si je želela komisija. Vreme je bilo kot naročeno: dnevi topli, sončni, zgodnje sadje je dozorelo; voda je bila osvežujoča; gostom je bilo na voljo precej deklet iz rajha, ki so si zdravile razrahljane živce; brigade so pognali v gore. Tako je imela inšpekcija vse možnosti za nemoteno delo.

V takšnem vzdušju in s svežim uspehom se bo laže pogovarjal z inšpektorji, trda pa bo predla poveljniku, ki je bil rožnato opisal položaj v neposredni okolici mesta. Wolf se je tolažil tudi s tem, da prestrežeš lahko samo tisti udarec, ki ga pričakuješ.

Po večerji so si možje obrisali mastna usta in se osvežili z vinom. Potem so ga povabili k svoji mizi, kar ga je zelo presenetilo. Podpolkovnik Perst ga je predstavil. Spoštljivo se je priklonil in prisedel.

«Ne razumem vas, gospod major, zakaj vedno samevate v kotu, saj je človek družabno bitje. Menda vas ne natolcujejo, ko govore, da podcenjujete družbo kolegov?» ga je zbodel Perst.

Wolf pa se ni dal izzvati. Z rahlim nasmeškom je odvrnil:

«Ljudje premalo mislijo, da bi znali ugotavljati vzroke najpreprostejših pojavov. Že od mladih let imam navado, da berem med jedjo in po njej. Ta slaba navada ima tudi dobro stran. Mimogrede se seznanim z vsemi najvažnejšimi vestmi. Bolan sem in ne morem delati, če ne preberem časopisa. Ne veste, kako imeniten uvodnik prinaša Völkische Beobachter,» jim je hitel razlagati misli najnovejše linije. Inšpektorja sta začela kmalu zehati, podpolkovnik pa je postal nestrpen, tako da je preusmeril pogovor na vojno politični položaj v pokrajini. Tudi tu je požel Wolf pozornost obeh inšpektorjev, ki sta tehtala vsako njegovo besedo.

Jedilnica se je praznila. Vsi štirje so natanko vedeli, da po tej poti tipanja ne bodo prišli daleč. Prišleca, utrujena od poti in nekoliko razočarana nad napetim vzdušjem, sta si želela postelje in miru. Sita nočnih letalskih alarmov in napetih zaslišanj v berlinski zaroti, sta upala, da bosta preživela nekaj mirnih noči in lepih dni v planinskem raju. Dogovorili so se, da bosta naslednji dan seznanila poveljstvo z uradnim namenom obiska.

Poveljnik in Wolf sta ju pospremila v prvo nadstropje novega dela hotela, kjer sta dobila sobi. Spotoma je molčeči, bledikavi inšpektor, ki se ga je Wolf na videz skoraj bal, zaostal in povprašal majorja, kako je z ribami v jezeru. Mimogrede je zvedel, da sta si z generalom na roke. Wolf mu je zagotovil, da je prišel o pravem času in da je rib na pretek. Hipen žar v mrzlih inšpektorjevih očeh je Wolfu vlil nekaj poguma.

Iz hotela se je napotil naravnost v vilo, kjer je stanoval. Legel je, pa ni mogel zaspati. Strmel je skozi okno v bledikavo noč in premišljal, čemu ga sumijo, da je agent kontraterne. Prepričan je bil, da ga sumijo samo zato, da bi ga uničili. Res je zlorabljal službena pooblastila — toda kdo jih ne izrablja, če ima količkaj možnosti? Sicer pa jih je zlorabljal v manjši meri kakor vsi drugi: samo takrat, kadar njegova korist ni bila v škodo skupnosti. Račune je končno vedno plačeval sovražnik. Šel je vase in skušal misliti skrajno kritično. Včasih, že zdavnaj, je bil v mladostni ihti in spričo piškavih ekonomskih razmer res rdeč. Toda vedno je ljubil Nemčijo. Res pa je tudi to, da nikoli ni bil navdušen nad stranko, še manj pa nad njenimi voditelji, gobezdači in stremuhi vseh vrst, ki so «falirali» pri študiju in se zato spečali s politiko. Res so mu bili zoprni: natakarji, brivci, hišniki,

POKAL EVROPSKIH PRVAKOV

Katastrofa Interja

Bologna je remizirala s sarajevskim Železničarjem

V tekmovanju za pokal evropskih prvakov je Inter doživel v tekmi z ekipo Borussie v Münchengladbachu katastrofalen poraz, saj je tekmo zgubil z visokim izidom 7:1 (edini gol za italijanske barve je dosegel Boninsegna v 20. minuti). Tekma je bila dokaj razburljiva, precej pa je vplival na njen potek zlasti incident v 30. min. prvega polčasa, katerega žrtev je bil Boninsegna. Neki gledalec je namreč vrgel Boninsegni v glavo vrč za pijačo s tako močjo, da je bil italijanski nogometaš deset minut nezavesten. Tekme seveda ni mogel nadaljevati in ga je v polju zamenjal Ghio. V drugem polčasu je Interjevega vratarja Vierija (potem, ko je prejel pet golov) zamenjal Bordon. Podpredsednik Interja odv. Prisco je sporočil, da bo zaradi incidenta z Boninsegno vložil protest ter zahteval razveljavljenje srečanja.

* * *

V tekmovanju za pokal UEFA jugoslovanska moštva niso imela sreče. Vse tri enajsterice so namreč na svojih domačih igriščih komaj izsilile izenačenje. Beograd in Železničar sta po prvem polčasu celo zgubljala. Dinamo pa si je zapravil pri vodstvu 2:1 zanesljivo zmago štiri minute pred koncem tekme. Zanimivo je še, da je v tekmi z Bologno Železničar izenačil četrt ure pred koncem tekme iz enajstmetrovke.

NEKAJ IZIDOV:

POKAL EVROPSKIH PRVAKOV
(osmina finala)

Borussia - Inter	7:1
Dinamo Bukarešta-Feijenoord	0:3
TSKA Moskva-Standard Liege	1:0

POKAL UEFA
(šestnajstina finala)

Beograd-Carl Zeiss Jena	1:1
Zaglebie Walbrozych-Ut Arad	1:1
Dinamo Zagreb-Rapid Dunaj	2:2
Željničar Sarajevo-Bologna	1:1
Ferencvaros-Panionis	6:0
Milan - Herta Berlin	4:2

POKAL POKALNIH PRVAKOV
(osmina finala)

Eskisehir Spor - Dinamo Moskva	0:1
Torino - Austria	1:0

SREDNJEEVROPSKI POKAL
(1. kolo)

Fiorentina - First (Dunaj)	3:0

* * *

Vodstvo italijanske televizije je sporočilo, da danes ne bo opravilo registriranega televizijskega prenosa nogometne tekme Borussia - Inter, kot je bilo prvotno določeno. Družba RAI - TV se namreč ni mogla sporazumeti glede denarnih zahtevkov z Borussio za odkup pravice za televizijski prenos srečanja.

Športno društvo Sokol iz Nabrežine priredi

NAMIZNOTENIŠKI TEČAJ

za otroke od 7. do 12. leta starosti. Prijave na sedežu društva v Nabrežini, št. 89/II, vsak ponedeljek in četrtek od 20. do 21. ure.

OBVESTILO

ŠO Brega obvešča vse člane in tiste, ki bi želeli postati člani šahovskega odseka, da lahko trenirajo vsak torek in petek v društvenih prostorih v Boljuncu od 20.30 dalje.

BOKS

27. oktobra bo v Sanremu mednarodno boksarsko srečanje za naslov evropskega prvaka lahke kategorije. Pomerila se bosta sedanji prvak Italijan Puddu in izzivalec Francoz Thomias. Dvoboj bodo prenašali neposredno po italijanski televiziji.

ŠAH

Po šesti partiji dvoboja med svetovnim prvakom Petrosjanom in Fischerjem v Buenos Airesu je stanje 3,5:2,5 v korist Fischerja.

PLANINSTVO

Preteklo soboto in nedeljo je bilo nad Mokrinami na Koroškem sedmo srečanje planincev treh obmejnih dežel: Koroške, Furlanije - Julijske krajine in Slovenije. Med 60 udeleženci so bili tudi predstavniki vseh treh zamejskih slovenskih planinskih društev, namreč iz Trsta, Gorice in Celovca.

Med pomembnejšimi sklepi tega srečanja je tudi dogovor, da bodo začrtali «transverzalo prijateljstva». To bo skupna planinska pot treh dežel, ki bo v vsaki potekala preko desetih vrhov.

ŠPORT NA DRUGI STRANI MEJE

Presenetljiv uspeh Izole nad favoriziranim Aluminijem

Uspelo mednarodno tekmovanje v kartingu v Postojni

Primorska predstavnika v republiški nogometni ligi nadaljujeta z uspehi in sta krepko zasidrana pri vrhu prvenstvene lestvice. V nedeljo je dosegla največji uspeh predvsem Izola, ki je v Kidričevem nepričakovano premagala favorizirani Aluminij s 4:3. Zanimivo je, da se je tokrat uveljavil predvsem napad, ki je bil v zadnjih tekmah nekoliko v krizi. Izolčani so vodili že s 4:1 in so prejeli dva zadetka le zaradi grobih napak obrambe v zadnjem delu igre.

Koprčani so igrali doma neodločeno s ptujsko Dravo. Rezultat 1:1 v glavnem ustreza dogodkom na igrišču. Gostje so igrali požrtvovalno in ostro ter so zasluženo odnesli točko iz Kopra. Domači gledalci so bili sicer nekoliko razočarani, saj so pričakovali zmago Kopra. Treba pa je povedati, da je Koper novinec v ligi in je njegov edini cilj obstanek v družbi najboljših. Če upoštevamo, da je Koper od sedmih srečanj zgubil le eno, potem so kritike res neupravičene.

V nedeljo čaka Izolo le formalnost, saj se bo na domačem igrišču pomerila z zadnjeuvrščeno Slivnico, ki po dosedanjih rezultatih bržkone ne sodi v slovensko ligo. Koper pa bi bil povsem zadovoljen, če bi mu uspelo igrati neodločeno v Velenju s tamkajšnjim Rudarjem.

Medtem pa Koper in Izola že razmišljata o velikem derbiju, ki bo naslednjo nedeljo v Kopru. Izolski navijači bodo prispeli v Koper z jadrnicami in z godbo na čelu ter oboroženi z vsemi mogočimi rekviziti, pa tudi domačini jim ne nameravajo ostati dolžni. Vsekakor je za ta derbi zanimanje, kakršnega že zlepa ni bilo za kakšen športni dogodek na obali.

* * *

V Postojni so bile v nedeljo mednarodne dirke v kartingu. V kategoriji do 125 ccm je zmagal večkratni državni prvak Živec iz Most, med primorskimi udeleženci pa je bil najboljši s petim mestom Lovrečič iz Ilirske Bistrice. V kategoriji do 100 ccm sta si delila prvo in drugo mesto Oblak in Prek z Vrhnike, od primorskih tekmovalcev pa je bil najboljši s petim mestom Fran iz Ilirske Bistrice. V tej kategoriji je zmagal izven konkurence italijanski tekmovalec Ruggeri iz Milana.

* * *

Društvo za podvodni ribolov in podvodne dejavnosti slovenske obale je organiziralo v Piranu klubsko prvenstvo v podvodnem ribolovu. Prvo mesto je osvojil Lazar iz Izole pred Fondo in Damijanom iz Pirana. Prihodnjo nedeljo bo društvo organiziralo prvenstvo v trnkanju, naslednjo nedeljo pa v podvodni tehniki.

NOGOMET

V 2. rep. ligi — zahod

Vozila osvojila derbi s Tolminom

Tolmin — Vozila 0:2 (0:2)

Tolmin: prvenstvena nogometna tekma 2. republiške lige - zahod. Gledalcev 600. Vreme in igrišče odlično za igro.

TOLMIN: Rot, Kavčič, Lesjak, V. Golob, S. Golob, Lenarčič, Zorč, Humar, Leban, Kanalec, Podreka (Veličkovič).

VOZILA: Vuk, Kogoj, Žižmond, Hvala, Linzender, Peršolja, Cigoj, Gulin (Petrovčič), Klanjšček, Bensa (Gorjan).

STRELEC: v 1. in 8. minuti Gulin za Vozila.

To je bila izredna tekma, ki je upravičila naziv «primorski derbi» v tej ligi. Gledalci domačega moštva so kljub porazu domačinov zadovoljni zapuščali igrišče, saj sta obe enajsterici prikazali tak nogomet, kakršnega se redko vidi na naših igriščih. K temu je zelo dosti prispeval igralec Vozil Gulin, ki se je po poškodbi prvič vključil v svoje moštvo. Ta igralec je sicer že prej igral za Novo Gorico a je prestopil v Ljubljano k Olimpiji in je zadnjo sezono igral pri drugoligašu Ljubljani. Njegov toliko pričakovani povratek je preporodil igro Vozil in prav on je že takoj v začetku dosegel dva izredna gola in s tem prispeval k osvojitvi pomembnih točk v borbi za vrh lestvice.

Tudi domačini so se močno upirali, le da tokrat sreča ni bila na njihovi strani, saj jih žoga v drugem delu igre nikakor ni hotela ubogati, čeprav so bili terensko nenehno v premoči.

Moštvo Vozil je končno zaigralo tako, kot je treba, za uspeh pa so brez dvoma zaslužni vsi igralci, saj v moštvu ni bilo slabega moža. Pri domačinih pa velja omeniti le to, da so morda hoteli prezgodaj potisniti Goričane v obrambno igro in po dveh grobih napakah obrambe so tekmo izgubili.

Rajmund Kolenc

ATLETIKA

PRETEKLO NEDELJO

Nad 200 mladih atletov nastopilo v Novi Gorici

V izvedbi AK Gorica in pod pokroviteljstvom tovarne Meblo je bilo minulo nedeljo v Novi Gorici letošnje republiško prvenstvo v atletiki za starejše mladince in mladinke. Na startu se je zbralo kar nad 200 mladih atletov iz 22 društev iz vse Slovenije, kar dokazuje, da so se na tej zadnji letošnji preizkušnji nekateri hoteli «maščevati» za prejšnje neuspehe.

Največ kolajn so pobrali mladi atleti iz Maribora, Celja, Ljubljane in Kranja, nekoliko manj uspeha pa so imeli primorski atleti. Primorske barve so zastopali tekmovalci iz Tolmina, Gorice in Kopra.

Kljub vsemu pa lahko pohvalimo nekatere posameznike, kot Grilanca, ki je postal dvakratni republiški prvak v metu krogle in diska, Bonovo, ki je osvojila najvišji naslov v skoku v višino, dalje Klinkonovo iz Tolmina za prvo mesto v skoku v višino, ter še nekatere druge, ko so zasedli visoka mesta.

Ta prireditev, ki so jo Goriški atletski delavci odlično opravili, pa nam je pokazala, da (če hočemo tudi v bodoče še pobirati lovorike na takšnih prvenstvih) moramo že sedaj pričeti vzgajati nove mlade atlete. Ti naj bi šli po stopinjah sedanjih atletov, ki pa se sedaj počasi umikajo.

Rajmund Kolenc

NAMIZNI TENIS — V NEDELJO V NABREŽINI

Že v prvem kolu B lige odločilen nastop Sokola

V nedeljo se začne letošnja namiznoteniška sezona. Na sporedu bo namreč prva tekma moške B lige; v Nabrežini se bosta srečala nabrežinski Sokol in Duomofolgore iz Trevisa. Ta tekma je za nabrežinsko ekipo zelo važna, saj bo verjetno odločala o prvem mestu lestvice. Ekipa iz Trevisa je namreč edina, ki bi lahko resneje ogrožala Sokolu prvo mesto. Tekma bo v dvorani Igo Gruden ob 10. uri.

Vendar pa B liga ni edino tekmovanje, katerega se bodo naši tekmovalci v kratkem udeležili. Že 31. oktobra in 1. novembra bo v Veroni državni turnir, na katerem bo nastopalo kar šest članov Sokola (Bole, Košuta, Fabjan, Ukmar, Pertot in Radovič) ter članica Krasa Sonja Miličeva. V začetku novembra se bo začelo tudi tekmovanje za Tržaški pokal, tako v moški kot v ženski konkurenci. Moški turnir je lani osvojil Sokol in Nabrežinci nimajo najmanjšega namena, da bi letos ta pokal oddali komu drugemu. V ženski konkurenci pa ima zgoniški Kras lepe možnosti za visoko uvrstitev, vendar, po našem mnenju, ne more računati na prvo mesto.

To so le sporedi za prihodnje tedne. Medtem pa bo še mnogo deželnih in pokrajinskih turnirjev, katerih se bodo slovenski tekmovalci redno udeleževali.

S. J.

V Sokolovi namiznoteniški ekipi, ki bo letos nastopala v B ligi, bo igral tudi Peter Ukmar

ATLETIKA

V NEDELJO V VERONI

Srečanje mladink Veneta in Slovenije

V Veroni bo v nedeljo mednarodno atletsko srečanje med Venetom in Slovenijo za mladinke. Vsaka ekipa bo lahko imela v vsaki disciplini po tri tekmovalke, vendar pa mora biti med temi vsaj po ena mlajša mladinka. Izven konkurence bodo nastopili na tem tekmovanju tudi nekateri najboljši slovenski mladinski atleti.

OBVESTILA

Smučarski odsek Slovenskega planinskega društva Trst organizira v nedeljo, 24. oktobra, za otroke in mladince

PREDSMUČARSKI TRENING

vzpon na Kokoš. Zbirališče na rekreacijskem zemljišču SPDT v Bazovici (za nogometnim igriščem) ob 9.30. Hrana iz nahrbtnika.

* * *

Teniški klub Gaja obvešča člane in prijatelje, da jim je učitelj na razpolago ob sobotah in nedeljah od 8. do 12. in od 14. do 21. ure. Za prijave telefonirati na štev. 226136.

NOGOMET — TEDENSKI PREGLED

Tretje kolo nad vse uspešno za slovenske ekipe v 2. ligi

Začelo se je tekmovanje tudi v 3. amaterski ligi

2. AMATERSKA LIGA

Tretje kolo 2. amaterske lige je potekalo v znamenju premoči vodečih ekip. Nedeljski zavrtljaj je bil poleg tega nad vse uspešen za naše enajsterice. Vse štiri so namreč zmagale in so tako še bolj utrdile svoj položaj na lestvici.

Breg

Moštvo je popravilo svoj spodrsljaj iz prvega kola ko je zapravilo domači derbi z Zarjo. S. Anna se je zaradi nekateri izključenih igralcev izkazala kot precej slabotna ekipa, ki se je upirala «plavim» šele po tretjem prejetem golu. Brežani so namreč že v prvem polčasu izkoristili z Grahonjo in Gasperuttijem negotovost nasprotnega vratarja. Petaros je nato povišal na 3:0 in šele tedaj so se domačini razigrali, vendar so dosegli le dva gola. Po osvojitvi teh točk je Breg zdaj na lestvici za vodečo trojico in Vesno.

Zarja

Bazovci so v nedeljo slavili že tretjo zaporedno zmago. Tokrat so odpravili Libertas, ki je skupno s S. Anno zasidran brez točk na dnu lestvice. Kljub zmagi pa Zarja ni povsem zadovoljila. V prvem polčasu je bila sicer v premoči, nato pa je pretežno le branila svojo prednost enega gola, katero so nasprotniki z množičnimi napadi zaman skušali spremeniti vsaj v izenačenje.

Vesna

V tekmi z Inter SS, ki je bila v začetku precej dramatična, so Križani prišli do zmage. Tržačani so povedli že v prvi minuti, mladi Caharija pa je že minuto kasneje izenačil. Ta gol je spodbudil «plave», ki so odtlej diktirali svoj tempo igre. V zadnji minuti prvega polčasa je sodnik zaradi prekrška nad Caharijo v kazenskem prostoru dosodil enajstmetrovko. Milič tudi tokrat ni zgrešil.

Juventina

Standrežci so končno prišli do prvih točk. Po dveh negativnih nastopih je Juventina v Trstu premagala moštvo CRDA, kar ji je uspelo predvsem po zaslugi svoje dobre in organizirane igre. Domačini so bili delno kos gostom le v prvem polčasu. Nato pa je postajala premoč slovenske ekipe vedno bolj očitna. Padla sta dva gola, ki sta zagotovila Juventini prvo zmago v tem prvenstvu.

IZIDI

Flaminio - Muggesana	1:0
S. Anna - Breg	2:3
Zarja - Libertas	1:0
Vesna - Inter SS	2:1
CRDA - Juventina	0:2
S. Michele - CMM Sauro	1:0
Aurisina - Staranzano	3:1

LESTVICA

Flaminio, S. Michele in Zarja 6, Vesna 5
Breg in Aurisina 4
CMM Sauro, Inter SS, Muggesana, Juventina in Staranzano 2
CRDA 1
Libertas in S. Anna 0

PRIHODNJE KOLO

Zarja - Flaminio
Breg - Staranzano
Aurisina - S. Michele
Libertas - S. Anna
Muggesana - Vesna
CMM Sauro - CRDA
Inter SS - Juventina

3. AMATERSKA LIGA

V nedeljo se je začelo tudi prvenstvo v 3. amaterski ligi. V prvem kolu ni prišlo do večjih presenečenj. Treba pa je poudariti, da je padlo precej golov: 15 v skupini O, 18 v N in 13 v skupini P, skupno torej kar 46.

Skupina N

V tej skupini igrata vlogo favorita enajsterici Devina in Giarizzole. Tržaško moštvo je v prvem nastopu popolnoma izpolnilo pričakovanja, Devinčani pa so nekoliko razočarali.

PRIMOREC

V svojem prvem nastopu je bil Primorec v tekmi s Portualejem enakovreden nasprotnik. Kljub temu pa je moral kloniti s tesno razliko 1:0. Vzrok poraza moramo iskati predvsem v dejstvu, da je imelo trebensko moštvo v svojih vrstah nekaj novih, mladih igralcev: to so Strancar, Sosič in vratar Kante.

IZIDI

Devin — Libertas S. Marco	2:1
Cartimavo — Roianese	2:1
Portuale — Primorec	1:0
Viani — Bar Veneto	0:2
Giarizzole — CMM B	5:1

LESTVICA

Giarizzole, Bar Veneto, Portuale, Devin in Cartimavo 2, Libertas S. Marco, Roianese, Primorec, Viani, CMM B in ACEGAT 0.

PRIHODNJE KOLO

ACEGAT — Devin
Primorec — G. Viani (14.30 — Padriče)
Bar Veneto — Giarizzole
Cartimavo — Libertas S. Marco
CMM B — Portuale

Skupina O

Tudi tukaj v glavnem ni bilo presenečenj in prvo kolo je potekalo tako, kot je bilo pričakovati.

OLIMPIJA

Morda je edino delno prsenečenje pripravila ekipa iz Gabrovca. Na proseškem igrišču je prisilila k delitvi točk Libertas Prosek, ki se je predstavil kot resen kandidat za končno zmago. Olimpija je zaigrala mnogo bolje od Libertasa, ki je prikazal slab in nepovezan nogomet. Da Libertas ni bil premagan, imajo «zaslugo» strelci Olimpije, ki se v zaključnih akcijah niso znašli, delno pa jim je obrnila hrbet tudi športna sreča. Olimpiji pa vsekakor ostane tolažba, da je iztrgala kandidatu za končno zmago dragoceno točko.

PRIMORJE

Tekmo z rocolskim Libertasom je močno ovirala burja. Nastop Prosečanov je bil v bistvu njihov samogovor, saj so že v 20. minuti povedli z Barbianijem. Gostje so ob pomoči vetra 12 minut kasneje izenačili, toda to domačinov ni zmedlo. V drugem polčasu so močno pritisnili ter so z Barbianijem in Rustjo postavili končni izid.

IZIDI

De Macori — India	3:0
Union — Libertas Barkovlje	2:3
Olimpija — Libertas Prosek	1:1
Primorje — Libertas Rocol	3:1
COOP — Virtus	1:3

LESTVICA

De Macori, Virtus, Primorje in Libertas Barkovlje 2, Libertas Prosek in Olimpija 1, Union, Libertas Rocol, COOP, India in Esperia 0.

PRIHODNJE KOLO

India — Union
Esperia — COOP
Libertas Prosek — De Macori
Libertas Barkovlje — Olimpija (14.30 — Prosek)
Virtus — Primorje (12.30 — Občine)

B. R.

KOŠARKA — TEDENSKI KOMENTAR

Kmalu prvenstveni nastopi za Bor, Polet in Dom (GO)

Še dva tedna in začela se bodo razna košarkarska prvenstva. Začenjamo tako s tradicionalno rubriko košarkarskega tedenskega pregleda, da bi sledili pripravam naših moštev, raznim turnirjem, prijateljskim tekmam itd.

Na Tržaškem dve društvi gojita košarko (Bor in Polet), na Goriškem pa eno (Dom Gorica). Ta šport, ki je pri nas še zelo mlad, se je v zadnjih dveh letih močno razvil, tako da so se že pojavile običajne težave, ki zajamejo vse športe v hitrem razvoju: pomanjkanje trenerskih kadrov, telovadnic, predvsem pa pomanjkanje organizatorjev.

Naše ekipe začenjajo torej sezono z vprašanji, ki so — žal — lastna celotnemu našemu športu (ki trenutno doživlja naravno krizo obnavljanja kadrov). Poleg tega pa začenjajo prvenstvo v času (in okolju) ko je profesionalizem zajel tudi nižje kategorije.

BOR — ČLANI

Borovi člani bodo tudi letos nastopili v D ligi. S svojimi pripravami so začeli že septembra in od tedaj so odigrali vrsto prijateljskih srečanj. Opravili so tudi turnejo po Poljski, kjer so nastopili na enem turnirju in so odigrali več tekem. Skratka, ekipa je že dokaj uigrana za prvenstvo, ki se bo verjetno začelo 7. novembra.

Koliko ekip bo nastopilo v Borovi skupini, katere so te ekipe? O tem ni še nič znanega. Pomembno pa je to, da so sedež te skupine premestili iz Bologne v Trst. Trenutno sestavlja skupino od 10 do 12 ekip in ne 8, kot je bilo v začetku določeno. Skratka, še nič točnega. Sicer pa je že v navadi košarkarske zveze, da pomanjkljivo obvešča društva, da slabo sestavlja skupine itd.

MLADINCI

Bor bo letos nastopal tudi z mladinci, da bi jim dali možnost nastopa še za eno sezono v tej kategoriji, preden bodo prestopili v prvo moštvo. Dobili bodo tako nove izkušnje, kajti prvenstvo mladincev je bilo vedno dokaj zahtevno.

NARAŠČAJNIKI

Tudi letos bo Bor nastopil z dvema naraščajniškima ekipama. Že to dejstvo zgovorno kaže, da je zanimanje za košarko veliko. Ekipi trenirata in se pripravljata za turnir, ki ga bo priredilo ŠZ Bor v soboto in nedeljo, 23. in 24. oktobra. Na tem turnirju bodo nastopile te ekipe: SABA, Servolana, Polet in Bor. Bor bo nastopil s svojo prvo naraščajniško ekipo.

DEČKI IN MINIBASKET

Tudi letos se tečaja minibasketa udeležuje veliko število mladih «mini - košarkarjev». Treninge vodi, kot lani, Rudes. Ekipe se bodo udeležile raznih prvenstev in turnirjev svoje kategorije.

Dečki so v soboto in nedeljo nastopili na turnirju v Škednju, kjer so osvojili tretje mesto.

POLET — KAKOVOST

Pri Poletu gojijo žensko in moško košarko. Zaradi pomanjkanja trenerjev se je društvo omejilo le na nekatere kategorije. Pri moških bodo nastopili mlajši mladinci, dečki in minibasket.

Vse ekipe so se tehnično zelo izboljšale. Na športnih igrah smo namreč videli več Poletovih igralcev, ki so zaradi dobre tehnike in telesne priprave kar presenetili. Trenutno moštva resno trenirajo in se pripravljajo za bližnja prvenstva. Trener Sergij Tavčar z zaupanjem gleda na prvenstva.

V ženski konkurenci bo enako kot lani prvo moštvo treniral Adrijan Zavadlal. Dekleta so po lanskih izkušnjah v prvenstvu dobro napredovala in bi lahko letos tudi zadovoljivo presenetila. Naraščajnice bo pa treniral Sergij Tavčar.

Kot vidimo, bo tudi letos na naših košarkarskih igriščih dokaj živahno, kar jasno kaže, da se je košarka pri nas že močno razvila.

* * *

V torek je bila na igrišču «1. maj» v Trstu prijateljska trening tekma med drugo ekipo Borovih naraščajnikov in ekipo minibasketa. Po izenačeni tekmi so za koš razlike zmagali igralci minibasketa. Končni izid 22:20.

b. l.

KOLESARSTVO

4. novembra bo na sporedu 30. mednarodno kolesarsko tekmovanje za trofejo Baracchi. Proga bo merila 105 km in bo potekala od Bergama do Milana. Tekmovanje bo za dvojice na kronometer.

Slovensko planinsko društvo Trst objavlja razpored

PREDSMUČARSKE TELOVADBE

SV. JAKOB:
Ul. Montecchi (prostori PD I. Cankar). Vsak ČETRTEK od 18.00 - 19.00

BARKOVLJE:
Ul. Cerreto (društ. prostori). Vsak ČETRTEK od 17.30 - 19.00

SV. IVAN:
ODRASLI (Stadion «1. maj» - oder). Vsako SREDO od 19.30 do 21. ure. Začetek 20. t.m.

SV. IVAN:
NARAŠČAJNIKI (osnovno šolci). Vsak PONEDELJEK od 16.30 do 17.30 za 1. in 2. razred ter od 17.30 do 18.30 za 3., 4. in 5. razred. (V šolski telovadnici).

PROSEK:
V društvenih prostorih. Vpisovanje v baru Majovski. Vsak ČETRTEK od 18.00 - 19.30.

KRIŽ:
V prostorih Ljud. doma. Vsak ČETRTEK od 16.00 - 17.30.

pleskarji, poštarji, novinarji, in učitelji, ki se gredo veliko oblast in zvone s praznimi glavami, delajo pa drugi. Oblikovali so oligarhijo, v kateri vzdržujeta ravnotežje samo strah in zavist. Včasih, ko je bil še manj previden, je rekel kakšno resnično o njih, kar so mu pa hudo zamerili, tako da se kljub uspehom ni mogel dvigniti v stranko. Zapekla ga je vest: pred desetimi leti je v družbi ožjih kolegov dejal — bil je precej vinjen — da je Mein Kampf dolgočasno branje. Nekaj opazk pa je zletelo tudi na nekatere izmed zdaj vodilnih mož. Morda ga je kdo izdal. Vse bo utajil. Tudi to, da je prekoračil pooblastila pri zvezah s partizani.

Ob tem premišljanju se je spomnil poveljnika, s katerim sta si bila sprva dobra prijatelja. Nenadoma pa ga je mož zasovražil. To se je zgodilo takrat, ko je zvedel, da podpolkovnik na lastno pest pridno proučuje, kje je skrito judovsko zlato, ki je že nekaj let pred polomom države prihajalo čez Karavanke po raznih kanalih iz rajha in Avstrije. Zlato je vedno bolj boleče obremenjevalo tudi njegovo zavest. Privlačilo ga je kot demonska ženska, pri kateri slutiš pogibel, pa se ji kljub temu ne moreš upreti. Sprva ni maral misliti nanj in najraje bi bil pozabil, kar je zvedel. Zlata se drži navadno kri stoletij, zato prinaša nesrečo, je menil. Zdaj je bil prepričan, da je to skrivnost, za katero ne smeta vedeti dva. In nehote je pomislil, da je prav on tisti, ki je odveč. Če bi bil imel podpolkovnik pošten namen, bi bil nadaljeval uradno preiskavo, ki jo je sam ustavil. Prepovedal je vsako delo z ljudmi, prek katerih je peljala sled. Sam jih je vzel na zvezo in napravil križ čez sumničenja, ki so jih bremenila.

Toda o tem bo molčal. Kdo ve, kdo je za njim. O tem ni razpravljal niti z generalom, čeprav je ta sam namigoval na stvar.

Njegovo razmišljanje o zlatu je pretrgala zamolkla eksplozija. Okno je prežaril ognjen sij. Stekla so zažvenketala. Planil je pokonci in zmeden hlastal po strojni pištoli, ki jo je vedno polagal na stol pri postelji, da jo je lahko dosegel z roko.

«Mina v poveljstvu!... Verfluchte Teufel!»

Z orožjem v rokah je bil bolj miren. Stopil je k oknu. Nad skrivenčenimi krošnjami drevja, ki je obraščalo hotel ob jezeru, se je dvigal steber dima in se razblinjal v bledo oko noči. Na več krajih so se oglasile strojnice.

«Za strah streljajo... Prekleti tepci! Napravili bodo popolno zmedo.»

Roj raket in svetlobnih pramenov reflektorjev je oživil trepetajoče sence po jezerskih valovih. Čakal je. Še na misel mu ni prišlo, da bi stekel na poveljstvo, čeprav ga je zaskrbelo, da bodo zgoreli njegovi akti in kartoteke. Računal je, da ga lahko kdo od Nestorjevih ljudi ali Tončkovih vosovcev čaka v parku. Po svojih zaupnikih je bil zvedel, da imajo nalogo čimprej opraviti z njim. Te vesti ni bil prav nič vesel.

Zazvonil je telefon... Zvedel je, kar je slutil, in zahteval patruljo. Tudi tega ni maral tvegati, da bi ga ustrelil kakšen sonarodnjak, tak z razrahljanimi živci.

Topotanje škornjev pod oknom in blesk čelad sta mu vrnila pogum. Z njimi je odšel do hotela. Poveljstvo je bilo že obkoljeno. Nekatere redke nesrečnike, ki so popivali nekoliko dlje, so že potegnili izpod ruševin in jih odpeljali. Vsi stanovalci hotela so zapustili poslopje. Nastopil je specialni oddelek z aparati za odkrivanje min in začel preiskovati prostore.

Wolf se je napotil k poveljniku in obema inšpektorjema, ki so iz primerne razdalje vodili preiskavo. Pod nogami mu je hrstelo razbito steklo. Zadovoljen je bil, da bodo v Berlinu videli, kako trda jim prede v tej deželi.

Inšpektorja sta bleda in utrujena strmela v ruševine, kjer je zijala praznina. Stena se je zrušila na mize, kjer so prej sedeli pri večerji.

«Kakšna sreča,» je dejal Wolf. «Takšna, kot jo je imel führer že dvakrat. Kdo ve, komu se imamo zahvaliti...»

«Vam prav gotovo ne,» ga je rezko zavrnil podpolkovnik Perst in ga sovražno ošvrknil z očmi.

«Oprostite, gospod podpolkovnik. Žal, nisem bil zadolžen za neposredno varnost štaba. Moja opozorila so podcenjevali...»

«Prosim vas, da sedaj ne razpravljate o tem,» mu je segel v besedo mož iz Berlina in rezko dodal: «Krivi ste vsi skupaj... in tudi odgovorni!»

Ker so predvidevali možnost eksplozije tempiranih min, niso spustili v poslopje nikogar.

Noč je šla k vragu. V svit bledega jutra so prihrumeli kamioni s policijo in jetniki iz Begunj. Pred vhodom v hotel so zacvilile zavore. Na rezka povelja so poskakali jetniki z avtomobilov in se preplašeno ozirali po naperjenih ceveh in sovražnih pogledih. Mislili so, da jih bodo takoj postavili k steni in jih pobili. Tedaj so jim dali lopate in krampe, ki jih je pripeljal zadnji kamion.

Visokorasli policijski major Helm je ob vhodu, kamor je izginjala kolona z orodjem, ihtavo kričal:

«Los! Los! Los! Schneller! Schneller! Vse to nam boste lepo počistili, preden vas bomo postrelili. Vi, lumpje, pomagači band, usranci...»

Bledi, prepadeni in razcapani jetniki so se nemudoma lotili ruševin. Cijazili so opeko in raztreščeno tramovje, nakladali samokolnice in se plaho ozirali v kordon policistov.

Major Wolf je zamišljen odšel po stopnicah v prvo nadstropje, ker so bile pisarne njegovega urada. Zaradi raztrgane električne napeljave se železna vrata niso več odpirala s pritiskom na gumb. Odrinila sta mu jih dva mrka stražarja. Po dolgem hodniku se je napotil do svoje sobe. V kotu je v podu zijala velika luknja, stena pa je bila razklana in osmojena. Zastrmel se je v praznino, izpod katere je med zadušljivim prahom donelo žalostno žvenketanje lopat in krampov. Sedel je na stol in se z obema rokama prijel za čelo. Rahla tesnoba ga je zgrabila okoli srca in težko je dihal. Zdaj, ko je koščena roka Vosa segla že v njegov brlog, se ne bo nikjer več počutil varnega. Tudi njegova samozavest je bila razrušena kot poveljstvo. Razbitine njegove sobe so se mu zdele podobne luknji v torpedirani ladji, skozi katero nezadržno vre voda. Kdo ve, če jo bodo mogli in znali ustaviti?

Zagledal se je v sveženj raztrganih električnih žic raznih barv, ki so vodile do njegovih telefonov. Spominjale so ga na prerezane žile zmrcvarjenega telesa. Nestrpno je čakal, da bodo tehniki spet vzpostavili telefonsko zvezo. Nujno mora poklicati generala. V ušesih mu je zvenel njegov rezki, posmehljivi glas in bal se je njegove zajedljive graje, toda potreboval ga je kot še nikoli.

Dvignil je pogled in se zazrl skozi okno. Grajsko skalo je oblival svit jutranjega sonca. Nad jezerom je lebdela rahla meglica, iz katere se je dvigal otok s cerkvijo kot privid novega upanja v soparnem dnevu. Zaželel si je, da bi bile ščuke te dni razdražljive in bi rade prijemale. Ena sama izmed njih, dovolj velika, lepa in blesteča, bi lahko premaknila jeziček na tehtnici sreče od poveljnikove na njegovo stran.

13

Vsak dan redkejši topovski streli po obodu hribovja so naznanjali osvobojenemu ozemlju, da nemška poletna ofenziva pojenjuje.

Brigada se je spet zakopala na obronke pod obmejnimi gorami in branila Cerkljansko. Borutova četa je bila na prednjem položaju brigade. Prebivala je v podzemski kasarni nad zaselkom Robidnico. Vzpetine nad njo je prepregla z jarki in napravila mitralješka gnezda.

Ko se je bataljon vračal s Pokljuke, je v Bohinju obiskal namške turiste v hotelu Bellevue nad jezerom. Opremil se je s koci in rjuhami in postavil po gozdu nič koliko belih šotorov. Bojna morala in zadovoljsko sta bila na višku. Na pohodu čez Jelovico je bataljon napadel še železniško postajo Otoče in miniral progo. Med umikanjem jo je sredi žičnih ovir skupil Gaber. Ranjenega so pustili terencem, da so ga spravili v bolnišnico. V četi so bili vsi veseli, da so se ga končno znebili in da ne bo več treba paziti nanj. Od kod je priletela krogla, ni nihče spraševal.

(Nadaljevanje sledi)

Uredništvo TRST Ul. Montecchi 6/II PP 559 Telefon 793 808 794 638
Podružnica GORICA Ul. 24 Maggio 1/1 Telefon 33 82
Uprava TRST Ul. Montecchi 6/II Telefon 795 823

Naročnina
Mesečno 1.100 lir — vnaprej, polletna 6.100 lir, celoletna 11.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 15.500 lir. V SFRJ posamezna številka 1.— dinar, mesečna 14.— din, letna 140.— din,
Poštni tekoči račun Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 21. oktobra 1971

Za SFRJ Tekoč račun pri Narodni banki v Ljubljani 501-3-270/1 «ADIT» - DZS, Ljubljana. Gradišče 10/II nad telefon 22 207
Oglasi Za vsak mm v višini enega stolpca: trgovski 200, finančno upravni 300, legalni 400, osmrtnice in sožalja 200 lir «Mali oglasi» 50 lir beseda Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana».
Glavni urednik Stanislav Renko
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT - Trst

Poslanka Bernadette Devlin je zahtevala sestanek s predsednikom Heathom v zvezi z mučenjem v ulstrskih zaporih. V pričakovanju odgovora se je z nekaterimi prijatelji utaborila pred ministrovo rezidenco

MEDTEM KO SE V ULSTRU NADALJUJEJO OBOROŽENI SPOPADI

Irski cariniki zaplenili orožje namenjeno ulstrskim odpornikom

Bernardette Devlin poziva študente, naj zasedejo šole - Ulstrska vlada je do sedaj potrosila 4 milijarde lir za «boj» proti demonstrantom

BELFAST, 20. — Skoraj ne mine dan, da bi severnoirske javnosti ne pretresel kak nov dogodek. Veliko hrupa sta izzvali tako zaplemba orožja v Amsterdamu koh obtožba o mučenju v uistrskih taboriščih. Raziskavi še nista zaključeni, razna vprašanja poslancev še čakajo na odgovore, britanski vladi morda grozijo diplomatski zapletljaji s češkoslovaškimi oblastmi — vsaj po mnenju opazovalce — medtem pa je v Londonu in Belfastu odjeknila vest o novi zaplembi orožja, ki naj bi bilo namenjeno severnoirskim gverilcem in ki ga je prestregla policija Irske republike.

Zadnji dogodki so se torej odvijali v Irski republiki, točneje v pristanišču Cork, kjer je preteklo noč pristala prekooceanska ladja «Queen Elizabeth 2». Ko so ladjo raztovorili in so težaki odnesli vse blago, je ostalo na pomolu šest elegantnih kovčkov. Težak se jim je približal, da bi jih odnesel v skladišče. Presenetila ga je izredna teža prvega kovčka, zaradi česar jih je odnesel na carino. Finančni strażniki so tako odkrili, da je bilo v kovčkih orožje: ročne bombe, pištole, puške, daljnogledi za karabinke in 7.500 nabojev. Policija do sedaj ni ugotovila, kdo je poskrbel, da so kovčki dospeli do irskega pristanišča.

Časnik «Daily Mirror», ki je prvi in z največjim poudarkom objavil vest, ugotavlja, da je bilo orožje namenjeno irskim «provisionalsom», ki naj bi posredovali orožje severnoirskim gverilcem. Za opremo naj bi bila poskrbela ameriška črnska organizacija «Black Panthers». Načrt je propadel čisto slučajno. Ko bi bilo orožje razdeljeno v več kovčkov, bi njihova teža ne presenetila težaka, ki bi jih ponesel v skladišče, kamor bi gverilci brez težav vdrli.

Pri vsem tem je najbolj presenetljiva vnema, s katero skuša britanski tisk na vse načine dokazati, da so severnoirski gverilci povezani z drugimi gverilskimi organizacijami, ki delujejo v raznih državah. List «Evening Standard» je skušal prav pred nekaj dnevi dokazati, da IRA najema plačance ki so se bojevali v Vietnamu ali Kongu, kar naenkrat pa so gverilci povezani — in odnosi bi morali biti po tej logiki precej trdni — z ameriškimi črnimi panterji. Očitno gre za časopisno kampanjo, ki ni slučajna in bi lahko tudi bila učinkovita.

V Belfastu se je preteklo noč pripetilo več dogodkov, ki so za nekaj ur zaposlili policijo in gverilce. V katoliški četrti Bogside so v časovnem presledku 20 minut eksplodirale kar tri bombe. Povzročile so veliko strahu, ni bilo pa nobene žrtve. Skupina mladih demonstrantov je malo kasneje napadla vojaško enoto s kamni. Britanski vojaki so se le s težavo umaknili izredno gibčnim in hitrim mladincem. Veliko število britanskih vojakov je imelo preteklo noč opravek z ulstrskimi študenti. Na univerzi «Queen's Elizabeth» je včeraj predaval Thomas Mac Giolla predsednik «Sinn Fein», političnega krila organizacije IRA. Ko je skušal zapustiti univerzo, je ugotovil, da so to obkolili policisti. Študentje so se strnili okoli njega in so ga spet pospremili v poslopje. Mac Giolla je zapustil univerzo, ko so mu policisti zagotovili, da bo lahko nemoteno odpotoval v Irsko republiko. Predsednik «Sinn Fein» (ta del organizacije IRA je v irski republiki po zakonu dovoljen) je na univerzi predaval o vstopu Anglije v EGS.

V znak protesta so študentje nato zasedli univerzo. Severnoirska poslanka Bernardette Devlin je med današnjim shodom pred «London School of Economics» pozvala vse severnoirske študente naj izkažejo solidarnost kolegom univerze «Queen's University» tako, da zasedejo vse šole.

Ameriški senator Edward Kennedy je podal danes zanimivo izjavo v zvezi z Ulstrom, ki jo bo ponovil tudi v senatu. Zahteva namreč, naj Anglija umakne vse svoje vojake iz Ulstra, če noče, da bi Ulster postal «britanski Vietnam». Ameriški poslanik v Anglji je seveda takoj poudaril, da «Kennedyjeva izjava ne predstavlja uradnega stališča ZDA». Pri tem ne smemo pozabiti, da je Kennedy irskega porekla in je med njegovimi volivci precej irskih katoličanov, ki so se pred leti preselili v ZDA.

Na osnovi uradnih podatkov, ki jih je sporočil ulstrski parlament, se je izvedelo, da so policijske represalije, s katerimi skušajo oblasti «pomiriti» demonstrante, do sedaj stale kar 2 milijona in 800 tisoč funtov šterlingov (približno štiri milijarde lir). Največ so oblasti potrosile za plačevanje nadur, ki so jih opravili agenti «Royal Ulster Constabulary».

Spretni in... močni tatovi v Parizu

PARIZ, 20. — O tatovih, ki so preteklo noč obiskali frizerski salon v Avenue Matignon, bi ne mogli reči, da so šibki. Poskušali so odpreti blagajno, ker jim to ni uspelo, so si skoraj kvintal težko kovinasto blagajno naložili na ramena in nemoteno odšli. V blagajni je bilo 15.000 francoskih frankov (približno en milijon in 700.000 lir). Kdo ve, če se kasneje niso kesali, da so se toliko trudili za sorazmerno skromno vsoto?

Avtomobilski tatovi ubili dva delavca

BEOGRAD, 20. — Dvanajst otrok je ostalo brez očeta zaradi vratolomne dirke štirih beograjskih mladeničev po mestnih ulicah z ukradenimi avtomobili. Dušan Petrović, eden izmed tatov, ki je sedel za volanom zelo hitrega avtomobila, se je premaknil preveč na levo, da bi prehitel tovornjak. Pri tem je povozil dva delavca, ki sta ravnokar prala cesto z brizgalkami in ju je pri priči ubil. Avtomobil se je nato prevrnil in je silovito trčil v obcestni zid. Trčenje je bilo zelo močno in mladi šofer Petrović je dobil tako hude poškodbe, da je umrl med prevozom v bolnišnico. Milica je aretirala enega izmed tatov, medtem ko sta ostala dva zbežala.

PO IZJAVAH DVEH AMERIŠKIH FIZIKOV

Val zanimanja za vodo na Luni je že prevzel znanstveni svet

Ameriška vesoljska ustanova NASA je pripravila aparaturo za iskanje vodnih ležišč na našem naravnem satelitu

NEW YORK, 20. — Prejšnji teden sta ameriška fizika John Freeman in Kent Hills sporočila nepričakovano novico, da sta odkrila vodo na našem naravnem satelitu. To odkritje je vzbudilo v znanstvenih krogih, ki se bavijo z raziskovanjem Lune, precejšnje zanimanje. Po konferenci prejšnjega tedna, ko sta Freeman in Hill sporočila, da sta na Luni odkrila gejzirje in torej tudi vodo, je ameriška vesoljska ustanova NASA sporočila, da bo poverila kozmonavtom Apolla 17 nalogo, da točno preučijo in raziščejo obstoj in morebitna ležišča vode na Luni. Za to delo bosta imela vesoljca na razpolago poseben instrument, poleg tega pa so strokovnjaki pripravili podroben raziskovalni program. Nekaterim časnikarjem so tudi pokazali in razložili delovanje naprave, s katero bodo iskali vodo.

Napravo, ki bo delovala na principu radarja, so že uspešno preizkusili v Kanadi in v egiptovskih puščavah. V glavnem sestoji iz radijskega oddajnika in sprejemnika in nenavadne antene, ki jo sestavljata dve trideset, metrov dolgi žici. Anteno bodo morali postaviti na področje, ki ga bodo hoteli raziskovati.

Oddajnik bo poslal proti terenu radijske valove, ki se bodo odbili od površine, sprejemnik pa bo analiziral odbite valove in jih bo spremenil v grafikone. Ker radijski valovi imajo različno prodorno moč v različnih materialih, bo iz teh grafikonov precej dobro razvidna sestava zemeljske skorje.

Lunina tla in voda imajo precej različen prodorni koeficient, zato bo precej lahko ugotoviti morebitna ležišča vode, problem pa bo postal veliko bolj kompliciran, če je namesto vode led, ker tega ni mogoče tako lahko ločiti od Lunine skorje.

Zelo pomembno pa je, da ameriški znanstveni svet tako vneto razpravlja o obstoju vode na Luni, ko je preteklo le nekaj dni od sporočila dveh fizikov.

Na podlagi analize vzorcev Luninih kamenin, so do sedaj strokovnjaki izključevali možnost obstoja vode na našem naravnem satelitu in so tudi odsvetovali vsako nadaljnjo preiskavo kot samo potrato časa in denarja.

Raziskovanja Freemana in Hilla so na podlagi podrobne znanstvene dokumentacije sprožila novo zanimanje za Lunine vodne rezerve in za celo vrsto še nepojasnjenih pojavov, ki nam prikazujejo povsem drugačno sliko našega naravnega satelita, kot so si jo do sedaj ustvarili znanstveniki. Luna ni povsem mrtev in neaktiven planet. Potresni sunki, menjavanje svetlobe in morebitni vodni izpuhi dokazujejo, da naš naravni satelit, čeprav ni tako aktiven kot Zemlja, lahko še vedno skriva nepričakovane skrivnosti.

Obsedno stanje na Trinidadu

PORT OF SPAIN, 20. — Trinidadske oblasti so proglasile obsedno stanje in so aretirale štiri osebe zaradi stavke v ameriški tovarni Bagder Panamerican. Delavci stavkajo že deset dni, ker je uprava podjetja odpustila 1.200 njihovih tovarišev. Delavci so tudi pošteno premlatili ravnatelja tovarne, ko so vdrli v upravne prostore.

Policija je sporočila, da je aretirala generalnega predsednika sindikata petrolejskih delavcev in voditelja revolucionarne stranke temnopoltega prebivalstva.

Proces proti V. Chiariju

RIM, 20. — Danes se je v Rimu nadaljeval proces proti znanemu filmskemu igralcu Valterju Chiariju. Sodišče je zaslišalo nekaj prič. Sodna razprava se bo nadaljevala jutri.

MOSKVA, 20. — Sovjetski znanstveniki so v Sibiriji odkrili okostnjak mamuta, ki naj bi bil star najmanj 80.000 let. Okostnjak so znanstveniki odkrili ob spodnjem delu reke Indigirka.

PO SOVJETSKO-EGIPTOVSKIH POGOVORIH V MOSKVI

Potrjeno prijateljstvo med Egiptom in SZ

Prva naloga Arabcev je osvoboditev zasedenega ozemlja Jasir Arafat v Moskvi - Irak odprl mejo z Jordanijo

KAIRO, 20. — Po članku, ki ga je napisal za kairski dnevnik Al Ahram Lufti El Kholi, sta Egipt in Sovjetska zveza v medsebojnem pogovoru zaključila, da je prva naloga Egipta in vseh Arabcev osvoboditi ozemlje, ki ga je zasedel Izrael. Poleg tega pa sta državi potrdili, da si egiptovska strategija za osvoboditev zasedenega ozemlja in svetovna sovjetska strategija ne nasprotujeta.

Lufti El Kholi, ki je obiskal Sovjetsko zvezo skupaj z delegacijo arabske socialistične zveze in z egiptovskim predsednikom Sadatom, je napisal članek, da bi orisal jasnost pogovorov in konkretne zaključke, ki jih je egiptovska delegacija dosegla v Moskvi.

El Kholi je bil eden izmed najvidnejših predstavnikov marksistične levice. Spomladi leta 1970 ga je pokojni predsednik Naser internral, Sadat pa ga je pred kratkim rehabilitiral in mu je poveril urejevanje revije Al Talia. Poleg tega pa so ga izvolili tudi v izvršni odbor arabske socialistične zveze.

V svojem članku El Kholi poudarja, da so bili pogovori egiptovske vojaške delegacije s sovjetskimi vojaškimi povelniki in predstavniki arabske socialistične zveze z izvršnim odborom sovjetske komunistične partije ravno tako pomembni kot uradni razgovori predsednika Sadata. Po Kholijevem mnenju sta bili obe delegaciji zelo zadovoljni z zaključki, do katerih so prišli v Moskvi. Obe stranki sta govorili zelo jasno in odkrito in sta skušali rešiti nesporazume, do katerih je prišlo zaradi nerednega izmenjavanja informacij. Tako priložnost pa so seveda izrabili njuni sovražniki, ki so skušali pripraviti razdor med Egiptom in Sovjetsko zvezo.

Jasnost in odkritost pogovorov pa sta preverili trdnost sovjetsko-egiptovskega prijateljstva in učinkovitost sodelovanja med socialističnim blokom, ki ga vodi SZ, ter arabskim osvobodilnim gibanjem proti imperializmu in sionizmu.

MOSKVA, 20. — Danes je prispel v Moskvo voditelj palestinskega odporniškega gibanja Yasir Arafat na vabilo sovjetskega komiteja za afroazijsko solidarnost.

Ne ve se še, če bo palestinski voditelj sestal z najvišjimi sovjetskimi osebnostmi, ker uradno ni gost Kremlja. Arafat je prispel v Mosvko po 24-urnem obisku v Kairu, kjer se je sestal z egiptovskim predsednikom in obrambnim ministrom, ki sta mu verjetno pojasnila stališče sovjetske vlade do palestinskega vprašanja.

AMAN, 20. — Jordanski tisk je danes objavil vest, da je Irak ponovno odprl mejo z Jordanijo in je dovolil jordanskim državljanom vstop v državo. Iraška vlada je zaprla mejo z Jordanijo 18. julija zaradi napada jordanske vojske na palestinsko odporniško gibanje.

Strmoglavili dve vojaški letali

CAORLE (Benetke), 20. — Danes sta v bližini Benetk strmoglavili dve vojaški letali vrste «F 104», katerih pilote še pogrešajo.

Po pripovedovanju nekega ribiča so prebivalci slišali mogočno eksplozijo na morju in so nemudoma obvestili pristaniško poveljstvo. Agenti, ki so se takoj podali na morje, so našli kose vojaških čelad in vojaško obuvalo, poleg tega pa so opazili kakih deset km od brega velik madež bencina.

Pri Kairu se je porušilo poslopje: 13 mrtvih

KAIRO, 20 — V mestu Mansoura blizu Kaira ob delti egiptovske reke Nil se je sinoči nenadoma porušilo štirinadstropno poslopje, zaradi česar je zgubilo življenje 13 oseb, šest oseb pa je dobilo hude poškodbe. Reševalne skupine skušajo izpod ruševin odkopati trupla.

Umrl je bikoborec Cesar Giron

CARACAS, 20. — Eden med najbolj znanimi venezuelskimi bikoborci Cesar Giron je včeraj zgubil življenje pri prometni nesreči, ki se je pripetila kakih 100 kilometrov od Caracasa, v državi Aragua. Cesar Giron je bil star 38 let. Bil je poročen in imel tri otroke.

Mlada tujka se je popolnoma gola sprehajala po Capriju

CAPRI, 20. — Šofer Aniello Di Franco je danes ponoči opazil mlado Švedinjo Marghareto Bergewal, ki je hodila popolnoma gola po ulicah znanega letoviščarskega kraja.

Mož se je približal dekletu in jo pokril s svojim suknjičem, nato pa jo je pospremil na postajo mestnih redarjev. Dekle se ni uprlo. Ker je bila na pol zmrzla, so jo redarji odpeljali v bolnišnico, kjer so ugotovili, da je dekle pod vplivom živčne krize.

TRŽAŠKI DNEVNIK

ZAHTEVA PREDSEDNIKOV RAJONSKIH KONZULT

SPREMENI NAJ SE NAČIN IZPLAČEVANJA POKOJNIN

Resolucijo so predstavniki konzult poslali pristojnim oblastem

Na svoji zadnji seji, ki je bila 12. oktobra, je odbor predsednikov rajonskih konzult tržaške občine izglasoval resolucijo, v kateri zahteva, naj občinska uprava posreduje pri pristojnih organih, da bi INPS sprejel nov način izplačevanja pokojnin. Ustanova naj bi pošiljala upravičencem na dom poštna nakazila ali tekoče račune, ki bi jih potem vnovčili na pošti.

Tako bi prihranili upokojencem vrsto nevšečnosti, še zlasti pozimi, ko morajo čakati v dolgih vrstah pred poštnimi uradi, ne glede na vreme in na temperaturo.

Predsedniki rajonskih konzult zato upajo, da bo INPS čimprej sprejel modernejši sistem izplačevanja pokojnin. Resolucijo so posredovali županu, predsedniku pokrajinskega komiteja INPS ter ravnatelju tržaškega sedeža INPS s priporočilom, da bi nemudoma sprejeli upravičene zahteve upokojencev.

Otvoritev bogate razstave kiparskih del O. Dequela

Že dolgo, že celo vrsto let, se Trst ni srečal s svojim meščanom, znanim umetnikom Orestejem Dequelom. Pri tem ne mislimo na umetnika samega, ki malo neredno od leta do leta obiskuje svoje mesto, pač pa govorimo o njegovi umetnosti. Tokrat pa je šentjakobski umetnik prinesel v galerijo «La Lanterna» v Ul. sv. Nikolaja res veliko svojih stvaritev in to v kamnu in bronu.

V prvem prostoru galerije je Oreste Dequel razstavil deset svojih skulptur v kamnu, na stene pa je razobesil dober ducat velikih fotografij, ki prikazujejo njegove skulpture po raznih krajih Italije, med drugim je tudi fotografija njegove znane kompozicije «Humanité», ki stoji na griču ob vznožju mesteca Assisi.

V manjšem prostoru galerije pa je Dequel razstavil sedem večjih bronastih del, v vetrini pa še šest manjših bronastih kipcev. Na stenah istega prostora pa visi še pet njegovih slik.

Že samo naštevanje nam potrjuje, da je sedanja Dequelova razstava bogata, da gre že za nekakšen kulturni dogodek našega mesta in to je potrdila tudi sinočnja otvoritev, na kateri se je zbralo zelo veliko ljudi, prvenstveno umetnikov in ljubiteljev umetnosti, pa tudi nekaj ljudi iz tržaškega javnega življenja.

Razstava, ki vsekakor zasluži, da si jo ogledamo, bo trajala do 9. novembra. Galerija je odprta ob delavnikih od 10.30 do 12.30 ter od 17. do 20. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 11. do 13. ure. Ob ponedeljkih dopoldne je galerija zaprta.

Pred sklicem občinskega sveta v Trstu

Kmalu bo sklican tržaški občinski svet, na katerem bodo razpravljali o proračunu za leto 1972. Župan Spaccini je že sklical za ponedeljek sejo načelnikov svetovalskih skupin, da se z njimi dogovori o poteku razprave in dnevnem redu prihodnjih sej.

V PRVIH 9 MESECIH LETOS

PRISTANIŠKI PROMET DOSEGEL 25.195.495 TON (Z NAFTO)

Tranzit blaga je bil za 12,2% večji od lanskega - Več rude, žita in kosovnih pošiljk

Po podatkih, ki jih je objavil statistični urad Neodvisne ustanove za tržaško pristanišče, je blagovni promet v luki v preteklem septembru dosegel skupno 2,868.202 toni, ter je bil za 478.980 ton — ali, v relativni vrednosti, za 20 od sto — večji od prometa v lanskem septembru. V prvih devetih mesecih leta je promet tako dosegel 25,195.495 ton, to je 5,583.495 ton (+ 28,5 odst.) več kakor v ustreznem razdobju lani. V primeri z razdobjem prvih 9 mesecev leta 1969 pa je bil letošnji promet večji za 7,167.540 ton, ali za 39,8 odst.

Letos se je v luki povečal promet s surovin petrolejem za naftovod, in sicer za 5,435.557 ton, promet z rudami in premogom (za 89.702 toni), promet z žitom in oljčnimi semeni (za 136.099 ton), in promet s potrebščinami za ladje in posadke (za 94.804 tone).

Tranzitni promet pa je v istem razdobju dosegel 1,641.231 ton ter je bil za 12,2 odst. večji od lanskega. V okviru tega prometa so zabeležile večje ali manjše naraščanje naslednje postavke: žita in oljčna semena (za 134.943 ton), kosovne pošiljke (za 97.217 ton) in dobave za ladje (za 1.747 ton).

Ob zaključku defileja v Firencah

Model z včerajšnjega defileja v Firencah

FIRENCE, 20. — *V Firencah se je davi zaključil defile, med katerim so najvidnejši italijanski modni ustvarjalci predstavili modele za pomlad in poletje 1972. Izvedenci trdijo, da je defile nekoliko razočaral, ker ni prikazal linije, kateri naj bi sledila moda prihodnjega poletja, temveč je samo prikazal vrsto najrazličnejših in čudnih modelov, ki so za večino žensk nepristopni. Kesnici na ljubo bi morali priznati, da so nekateri ustvarjalci predstavili tudi klasične modele, ki so bolj ali manj pristojni vsem. Ti pa niso predstavljali nobene novosti, kajti podobne smo videli že lani in mogoče še prej, prav gotovo pa predstavljajo najbolj dostopno in tudi najbolj okusno modo.*

Med včerajšnjim večernim delom defileja so opazovalce presenetile še nekatere «novosti». Gre predvsem za čevlje. Nekateri ustvarjalci so predlagali skoraj pozabljene 11 centimetrov visoke in izredno tanke pete, ki so jih pred leti nazivali tudi «pariške». Baje bodo spet moderni tudi bele sandale, katerih praktičnost je precej dvomljiva. Med drugimi predlogi so bile kratke bele nogavičke in bele rokavice, ki naj bi jih ženske nosile tudi z visokimi petami za elegantne priložnosti.

Med predlogi, ki bodo verjetno doživeli precejšen uspeh bi ob zaključku omenili le modele Kinki Shop: do kolen dolga krila, nekoliko širša ob robu, ki jih spremlja usnjen jopič. Skoraj vsi modeli so bili izdelani v strogo beli barvi, le nekateri okraski so bili modri. Izredna eleganca modelov in pristopnost linije bo verjetno navdušila javnost.

Defile se je davi zaključil z modeli za moške. Medtem ko so ustvarjalci ženskih modelov na vsak način iskali nekaj novega, so se moški ustvarjalci povrnili h klasični liniji, čeprav niso zanemarili nekoliko neobičajnih tkanin in barv. Takojšnje priznanje so žele poletne srajce v živahnih barvah, ki so jih ustvarjalci izdelali iz izredno lahkih tkanin. Modeli so primerni tako mladini kot nekoliko starejšim moškim, zaradi česar bi se upali tudi pri teh modelih trditi, da bodo dosegli uspeh. Najbolj pogoste predlagane barve so bile zelena in modra v najrazličnejših odtenkih.

RADIO VELEVIZIJA

ČETRTEK, 21. OKTOBRA 1971

TRST A

7.15, 8.15, 11.30, 13.15, 14.15, 17.15, 20.15, 23.15 Poročila; 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Šopek slovenskih pesmi; 12.10 Po društvih in krožkih; 12.25 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Tržaški mandolinski ansambel; 17.20 Za mlade poslušalce; 18.15 Umetnost, književnost in prireditve; 18.30 Umetniki in občinstvo; 19.10 Pisani balončki; 19.30 Vam ugaja jazz?; 19.40 Pariški vokalni ansambel; 20.00 Šport; 20.35 A. Dalla Giacoma: življenje Williama Shakespearja; 22.15 Zabavna glasba.

TRST

12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran; 15.10 Kot juke box; 15.45 Pred tem svetom; 16.00 G. Puccini «La Boheme»; 16.25 Album za mladino.

KOPER

6.30, 7.00, 10.00, 12.30, 14.30, 17.00, 19.15, 22.30 Poročila; 6.40 Glasba za dobro jutro; 7.10 Jutranja glasba; 8.00 Naši pevci; 8.30 Barok v glasbi; 9.00 Mi in naši sinovi; 9.10 Mali juke box; 10.05 Glasbena medigra; 10.30 Poslušajmo jih skupaj; 11.00 Od melodije do melodije; 11.30 Revija ritmov in popevk; 12.45 in 13.07 Glasba po željah; 13.30 Odlomki iz oper; 14.15 Ansambli lahke glasbe; 14.40 Zabavna glasba; 15.00 Prenos RL; 15.30 Glasba po željah; 16.00 Primorski dnevnik; 16.20 Skladbe Jureta Robežnika; 16.30 Poje basist Danilo Merlak; 17.10 Mesec jug. radijske drame: «Kragujevac 30 let pozneje»; 18.00 Klasiki glasbe; 18.30 Plošče; 19.30 Prenos RL; 22.15 Romantični motivi; 22.35 Jazz; 23.00 Prenos RL.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 20.00 Poročila; 7.10 Jutranja glasba; 8.30 Jutranje popevke; 9.15 Vi in jaz; 11.10 G. Verdi: «Otello»; 12.10 Plošče; 13.15 Četrtek; 14.00 Popoldanski spored; 16.00 Otroški kotiček; 16.20 Za vas mlade; 18.15 Glasbena oddaja; 18.45 Sindikalna tribuna; 19.30 Nove ital. popevke; 20.20 Spored z O. Vanoni; 21.00 Sindikalna tribuna; 21.30 Neapeljska serenada; 22.00 Dirigent Lorin Maazel.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 12.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30, 24.00 Poročila; 7.40 Jutranje popevke; 8.40 Barve in zvoki orkestra; 9.50 E. Zola: «V raju gospa»; 10.05 Popevke; 10.45 «Otto piste»; 12.40 «Alto gradimento»; 12.30 in 18.05 Kako in zakaj; 14.00 Plošče; 15.00 Ne vse toda o vsem; 15.15 Plošče; 15.40 Popoldanski glasbeni spored; 19.00 Zabavni tečaj angleščine; 20.10 «Supersonic»; 21.00 Glasba 7; 22.00 Ital. pripovedke; 22.40 Marilyn, radijska priredba; 23.05 Lahka glasba.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 11.15 Skladbe za klavir; 11.30 Polifonska glasba; 12.20 Mojstri izvajalcev; 13.00 Medigra; 14.00 Otroški kotiček; 14.30 Plošče v izložbi; 15.30 Koncert ital. tria za godala; 16.35 Ital. sodobna glasba; 17.20 Strani iz albuma; 18.35 Lahka glasba; 18.45 U. Betti: «Korupcija v sodni palači»; 21.30 B. Britten: «Beraška opera».

FILODIFUZIJA

8.00 Koncert za začetek; 9.00 Glasba in poezija; 9.45 Ital. sodobna glasba; 10.20 Scenska glasba; 11.00 Medigra; 12.00 Otroški kotiček; 12.30 Haendlove sonate; 13.05 Skrčena melodrama; 14.20 Avantgarda; 15.30 Lahka glasba — stereo.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.30, 22.00, 23.00, 24.00 Poročila; 8.10 Operna matineja (Mozart, Donizetti, Dvorak, Borodin, Mascagni); 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo; 9.35 Pesmi jugoslovanskih narodov; 10.20 Pri vas doma; 12.10 Boris Papandopulo: odlomki iz opere «Rona»; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Francoske pihalne godbe; 13.15 Zabavna glasba; 14.10 «Iz mladih grl»; 14.30 Z ansamblom S. Štingla in A. Sossa; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Falla v Ozimovi in Janigrovi izvedbi; 16.00 «Vrtiljak»; 16.40 Z orkestrom A. Previn; 17.10 Koncert po željah poslušalcev; 18.15 Ansambel Jožeta Kampiča; 18.30 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana; 18.45 Naši znanstveniki pred mikrofonom; 19.00 Lahko noč, otroci!; 19.15 Z ansamblom Mojmira Sepeta; 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov; 21.00 Večer s slovenskim pesnikom Cirilom Zlobcem; 21.40 Glasbeni nokturno; 22.15 Med našimi letošnjimi jubilanti; 23.00 V gosteh pri tujih radijskih postajah; 23.30 Slovenske popevke.

ITAL. TELEVIZIJA

12.30 Kulturna oddaja; 13.00 Jaz kupim, ti kupiš; 13.30 Dnevnik; 17.00 TV za najmlajše: Francka in krava; 17.30 Dnevnik; 17.45 TV za otroke: Ciuffettinove pustolovščine; 18.45 Odprto morje; 19.15 Kulturna oddaja; 19.45 Šport in kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 Sindikalna tribuna; 21.30 Pred zakonom; 22.40 Pop studio; 23.10 Dnevnik.

II KANAL

21.00 Dnevnik; 21.30 «Rischiatutto»; 22.30 Candid camera.

JUG. TELEVIZIJA

9.35 TV v šoli; 10.30 Nemščina; 10.45 Angleščina; 11.00 Velika šolska ura; 14.45 TV v šoli; 15.40 Nemščina; 16.10 Velika šolska ura; 17.55 Glasbeni ciciban: Zdravnik; 18.15 Obzornik; 18.30 «Zobato kolo»; 19.00 Mozaik; 19.05 Enkrat v tednu; 19.20 Vse življenje v letu dni; 20.00 TV dnevnik; 20.35 Četrtkovi razgledi; 21.35 Maupassantove novele (.. del); 22.00 Apoteoza baleta; 22.35 Poročila.

KOPRSKA BARVNA TV

20.00 Otroški kotiček — zimski pust; 20.15 Dnevnik; 20.30 Glasbeni spored; 21.20 TV film «Meje razuma».